

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ПРАВИЛНОСТИ И СВРСИСХОДНОСТИ
ПОСЛОВАЊА**

*Правилност и ефикасност поступака набавки
у Другој економској школи, Београд*

Број: 400-875/2023-03/23
Београд, 20. новембар 2023. године

СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПАКА НАБАВКИ МОЖЕ БИТИ ЕФИКАСНИЈЕ, УКОЛИКО ДРУГА ЕКОНОМСКА ШКОЛА, БЕОГРАД ИНТЕРНИМ АКТОМ ДЕТАЉНИЈЕ УРЕДИ ПРОЦЕС ПЛАНИРАЊА И СПРОВОЂЕЊА НАБАВКИ, КАО И НАЧИН ПРАЋЕЊА ИЗВРШЕЊА ЗАКЉУЧЕНИХ УГОВОРА

Систем набавки код наручиоца обухвата: планирање набавки, спровођење поступка ради закључења уговора о набавци, извршење и праћење извршења закљученог уговора о набавци, евидентирање и извештавање о спроведеним поступцима и закљученим уговорима и контролу свих горенаведених активности.

Такође, како би се ограничена јавна средства рационално користила, корисници јавних средстава би требало да успоставе одговарајуће механизме у систему набавки који обезбеђују коришћење тих средстава на транспарентан, економичан и ефикасан начин.

Извор: <https://drugaekonomska.edu.rs/2023/08/28/почетак-нове-школске-године/>

Друга економска школа, Београд, интерним актима делимично је уредила поступак јавне набавке, односно планирање јавних набавки, спровођење поступка јавне набавке, начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, док начин праћења извршења закључених уговора није предвиђен интерним актом.

У поступку ревизије утврдили смо да нису адекватно и у потпуности спроведене и документоване све активности исказивања потреба, истраживања тржишта и утврђивања процењене вредности набавке, што је могло имати утицај на ефикасност и економичност спроведених набавки.

Друга економска школа није интерним актом детаљније уредила планирање набавки, па самим тим није донела инструкције и није дефинисала јасне параметре које треба узети у обзир приликом исказивања потреба за набавком и утврђивања процењене вредности набавке. Школа није документовала да је спровела све активности које су од значаја за планирање набавки, како је уређено прописима о ЈН.

Техничке спецификације појединих предмета набавке и дефинисање критеријума за избор привредног субјекта у појединим поступцима нису одређени у складу са прописима о ЈН, што је могло имати утицај на ефикасност поступка набавке.

Друга економска школа интерним актом није уредила праћење извршења закључених уговора о јавним набавкама, иако је била у обавези сходно одредбама Закона о јавним набавкама.

Препоруке

Државна ревизорска институција је Другој економској школи, Београд, дала седам препорука, између осталог да:

1) интерним актом детаљније уреди поступак планирања и спровођења поступака набавки и начин праћења извршења закључених уговора;

2) уреди контролне активности праћења процеса планирања набавки, усклађивања исказаних потреба за набавком са стварним потребама, истраживања тржишта, поделе предмета набавке на партије и утврђивања процењене вредности набавке и документовање наведених активности у фази планирања набавки;

3) сачињава техничке спецификације предмета набавке и одређује критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта у складу са резултатима истраживања и анализе тржишта.

Садржај:

Скраћенице и термини	5
I Резиме откривених неправилности/несврсисходности и препорука	6
Захтев за достављање одазивног извештаја	8
II Увод	10
1. Проблем	10
2. Циљ ревизије	11
3. Ревизорска питања	12
4. Обим и ограничења ревизије	12
5. Методологија у поступку рада	13
III Опис предмета ревизије	14
1. Законодавни и институционални оквир	14
2. Опште информације о субјекту ревизије	18
3. Организација послова јавних набавки	19
4. Опште информације о спроведеним јавним набавкама у 2021. и 2022. години	21
IV Закључци	25
ЗАКЉУЧАК 1: Школа је интерним актом делимично уредила поступак планирања, али у поступцима јавних набавки нису адекватно и у потпуности спроведене и документоване све активности исказивања потреба, истраживања тржишта и утврђивања процењене вредности набавке, што је у Школи довело до три измене и допуне Плана јавних набавки у 2021. години и две допуне Плана јавних набавки у 2022. години, што може имати утицај на ефикасност поступка набавке.	26
Налаз 1.1: Потребне за набавком исказују се сходно постављеним циљевима пословања, превасходно на основу података из претходне године, у апсолутним износима (не и количински и описом предмета набавке), без утврђене методологије и дефинисаних параметара за исказивање истих.	27
Налаз 1.2: Школа није документовала спроведена истраживања тржишта предмета набавке, што је од утицаја на обезбеђивање конкуренције.	28
Налаз 1.3: Школа је предмете набавке у спроведеним поступцима ЈН обликовала на начин који омогућава већу конкуренцију у поступку.	30
Налаз 1.4: Школа није интерним актом уредила начин одређивања процењене вредности пре покретања поступка, нити је документовала спроведено истраживање тржишта и примењену методологију утврђивања процењене вредности, због чега се не може тврдити да је иста била објективна и валидна у време покретања поступка.	31
ЗАКЉУЧАК 2. Иако је поступке ЈН спровела у складу са планираном динамиком, Школа интерним актом није уредила начин, време и лица одговорна за сачињавање техничких спецификација предмета набавке и одређивање критеријума за избор привредног субјекта, што је за последицу имало навођење назива хотела у поступку набавке услуге организације екскурзије и дефинисање критеријума који се не могу довести у логичку везу са предметом набавке, што је од утицаја на обезбеђивање конкуренције и на ефикасност поступка набавке.	37
Налаз 2.1: Школа је поштовала планирану динамику покретања поступака ЈН и поступке ЈН спроводила благовремено.	38
Налаз 2.2: Школа интерним актом није уредила начин и време сачињавања техничких спецификација, као ни лица одговорна за њихово сачињавање, начин контроле и начин документовања израде техничких спецификација, при чему је у поступку набавке услуга назначила називе захтеваних хотела.	39
Налаз 2.3: Школа интерним актом није уредила начин и лица одговорна за одређивање критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, при чему је у појединим поступцима јавних набавки одредила критеријуме за избор привредног субјекта, а који се не могу довести у логичку везу са предметом набавке и који нису сразмерни предмету набавке.	42

ЗАКЉУЧАК 3. Школа интерним актом није уредила начин праћења извршења закључених уговора о јавним набавкама, што је могло имати за последицу прибављање предмета набавке на начин који није у складу са уговореним условима, док је набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН спроводила у складу са интерним актом. 44

Налаз 3.1: Школа интерним актом није уредила начин праћења извршења закључених уговора, што је могло имати за последицу прибављање предмета набавке на начин који није у складу са уговореним условима. 44

Налаз 3.2: Школа је у посматраном периоду измене уговора о јавној набавци радова на текућем одржавању зграде (ЈН 02/21) и набавке услуга екскурзија ученика другог разреда (ЈН 03/21) извршила на начин одређен у документацији о набавци и закљученим уговорима. 47

Налаз 3.3. Школа је спровела поступке набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН у складу са интерним актом којим је уредила ову област и није имала неспроведене поступке ЈН. 49

1. Прилог 1-Методологија у поступку рада	52
2. Прилог 2– Ревидирани поступци ЈН	53
3. Прилог 3 – Ревидирани поступци без примене ЗЈН	55

Скраћенице и термини

У прегледу су дате скраћенице које су коришћене у извештају:

Пун назив	Коришћена скраћеница
Државна ревизорска институција	ДРИ
Друга економска школа, Београд	Школа
Јавне набавке	ЈН
Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 91/2019)	ЗЈН
План јавних набавки	ПЈН
Правилник о ближем уређивању планирања јавних набавки и набавки на које се закон не примењује, спровођења поступака јавних набавки и набавки на које се закон не примењује и праћења извршења уговора о јавној набавци, број: 666 од 16. септембра 2020. године	Правилник о ЈН

I Резиме откривених неправилности/несврсисходности и препорука

Државна ревизорска институција је спровела ревизију правилности и сврсисходности пословања код Друге економске школе, Београд на тему „Правилност и ефикасност поступака набавки у установама средњег образовања“.

Јавне набавке представљају значајну компоненту у пословању јавног сектора јер омогућавају набавку добара, услуга и радова по најповољнијим условима. Од корисника јавних средстава се очекује да организују и спроводе активности планирања и спровођења јавних набавки, праћење извршења уговора о ЈН, као и контролу набавки, поштујући прописе који уређују област ЈН. Закон о јавним набавкама прописује прагове до којих се закон не примењује, при чему су наручиоци у обавези да примењују начела овог закона на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

ДРИ је у претходним годинама утврђивала неправилности у свим фазама поступка ЈН код корисника јавних средстава, па и код установа средњег образовања. Такође, утврђене неправилности се односе и на пропусте да спроведу поступке ЈН, због прекорачења постављених прагова до којих се одредбе ЗЈН не примењују, или због непримењивања начела овог закона.

Друга економска школа, Београд је након спроведених поступака јавних набавки закључила 6 оквирних споразума и 9 уговора о јавним набавкама. Школа је у свим поступцима примила по једну понуду, у обе године, изузимајући набавку радова на текућем одржавању зграде, у којој је примљено пет понуда. Реализација закључених уговора о ЈН у 2021. години износила је 99% укупно уговорене вредности јавних набавки, а у 2022. години 84% укупно уговорене вредности.

Након спроведене ревизије правилности и ефикасности поступака набавки утврдили смо следеће:

Спровођење поступака набавки може бити ефикасније, уколико Друга економска школа, Београд интерним актом детаљније уреди процес планирања и спровођења набавки, као и начин праћења извршења закључених уговора.

Наведено заснивамо на налазима и закључцима који су изложени у наставку текста.

ЗАКЉУЧАК 1:

Школа је интерним актом делимично уредила поступак планирања, али у поступцима јавних набавки нису адекватно и у потпуности спроведене и документоване све активности исказивања потреба, истраживања тржишта и утврђивања процењене вредности набавке, што је у Школи довело до три измене и допуне Плана јавних набавки у 2021. години и две допуне Плана јавних набавки у 2022. години, што може имати утицај на ефикасност поступка набавке.

➤ Налаз 1.1:

Потребе за набавком исказују се сходно постављеним циљевима пословања, превасходно на основу података из претходне године, у апсолутним износима (не и количински и описом предмета набавке), без утврђене методологије и дефинисаних параметара за исказивање истих.

➤ Налаз 1.2:

Школа није документовала спроведена истраживања тржишта предмета набавке, што је од утицаја на обезбеђивање конкуренције.

➤ **Налаз 1.3:**

Школа је предмете набавке у спроведеним поступцима ЈН обликовала на начин који омогућава већу конкуренцију у поступку.

➤ **Налаз 1.4:**

Школа није интерним актом уредила начин одређивања процењене вредности пре покретања поступка, нити је документовала спроведено истраживање тржишта и примењену методологију утврђивања процењене вредности, због чега се не може тврдити да је иста била објективна и валидна у време покретања поступка.

ЗАКЉУЧАК 2:

Иако је поступке ЈН спровела у складу са планираном динамиком, Школа интерним актом није уредила начин, време и лица одговорна за сачињавање техничких спецификација предмета набавке и одређивање критеријума за избор привредног субјекта, што је за последицу имало навођење назива хотела у поступку набавке услуге организације екскурзије и дефинисање критеријума који се не могу довести у логичку везу са предметом набавке, што је од утицаја на обезбеђивање конкуренције и на ефикасност поступка набавке.

➤ **Налаз 2.1:**

Школа је поштовала планирану динамику покретања поступака ЈН и поступке ЈН спроводила благовремено.

➤ **Налаз 2.2:**

Школа интерним актом није уредила начин и време сачињавања техничких спецификација, као ни лица одговорна за њихово сачињавање, начин контроле и начин документовања израде техничких спецификација, при чему је у поступку набавке услуга назначила називе захтеваних хотела.

➤ **Налаз 2.3:**

Школа интерним актом није уредила начин и лица одговорна за одређивање критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, при чему је у појединим поступцима јавних набавки одредила критеријуме за избор привредног субјекта, а који се не могу довести у логичку везу са предметом набавке и који нису сразмерни предмету набавке.

ЗАКЉУЧАК 3:

Школа интерним актом није уредила начин праћења извршења закључених уговора о јавним набавкама, што је могло имати за последицу прибављање предмета набавке на начин који није у складу са уговореним условима, док је набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН спроводила у складу са интерним актом.

➤ **Налаз 3.1:**

Школа интерним актом није уредила начин праћења извршења закључених уговора, што је могло имати за последицу прибављање предмета набавке на начин који није у складу са уговореним условима.

➤ **Налаз 3.2:**

Школа је у посматраном периоду измене уговора о јавној набавци радова на текућем одржавању зграде (ЈН 02/21) и набавке услуга екскурзија ученика другог разреда (ЈН 03/21) извршила на начин одређен у документацији о набавци и закљученим уговорима.

➤ **Налаз 3.3:**

Школа је спровела поступке набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН у складу са интерним актом којим је уредила ову област и није имала неспроведене поступке ЈН.

Државна ревизорска институција, након спроведене ревизије правилности и ефикасности поступака набавки, даје следеће препоруке Другој економској школи, Београд:

1) да интерним актом уреди поступак планирања и спровођења набавки на целовит и свеобухватан начин, као и начин праћења извршења закључених уговора, а у складу са Законом о ЈН и подзаконским актима (Налаз 1.1, Налаз 1.2, Налаз 1.4, Налаз 2.1, Налаз 2.2, Налаз 2.3 и Налаз 3.1) – Приоритет 1¹,

2) да интерним актом уреди начин праћења процеса планирања набавки, контролне активности усклађивања исказаних потреба за набавком са стварним потребама, истраживања тржишта, поделе предмета набавке на партије и утврђивања процењене вредности набавке и документовање наведених активности у фази планирања набавки (Налаз 1.1, Налаз 1.2, Налаз 1.3, Налаз 1.4) - Приоритет 2,

3) да потребе за набавком исказује количински и описом предмета набавке, на основу утврђених објективних потреба које су документоване (Налаз 1.1) - Приоритет 2²,

4) да у поступку планирања набавке спроводи целовито истраживање тржишта уз документовање спроведених активности (Налаз 1.2) - Приоритет 2,

5) да процењену вредност набавке утврђује на основу резултата истраживања тржишта и испитује валидност исте пре покретања поступка набавке (Налаз 1.4) - Приоритет 2,

6) да сачињава техничке спецификације предмета набавке на основу резултата истраживања и анализе тржишта, на начин уређен прописима о ЈН. (Налаз 2.2) - Приоритет 2,

7) да одређује критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта у складу са резултатима истраживања и анализе тржишта и сагледава њихову оправданост у конкретним поступцима ЈН (Налаз 2.3) - Приоритет 2.

Захтев за достављање одазивног извештаја

Субјекти ревизије су, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужни да поднесу Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности/несврсисходности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности/несврсисходности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности/несврсисходности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности/несврсисходности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјекти ревизије су обавезни да у одазивном извештају исказу мере исправљања по основу откривених неправилности/несврсисходности односно свих закључака и налаза датих у

¹ Несврсисходности које је могуће отклонити у року од 90 дана

² Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана

Извештају о ревизији правилности и сврсисходности пословања, као и да поступи по датим препорукама осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања субјект ревизије је дужан да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За налазе, односно несврсисходности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана, субјекти ревизије су у обавези да доставе доказе о отклањању неправилности/несврсисходности односно предузимању мера исправљања;

2. За налазе, односно несврсисходности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Друга економска школа, Београд, обавезна је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности/несврсисходности или смањења ризика од појављивања неправилности/несврсисходности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији, одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању откривене неправилности/несврсисходности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности/несврсисходности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности/несврсисходности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. ст. 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
20. новембар 2023. године

II Увод

Државна ревизорска институција спровела је ревизију правилности и сврсисходности пословања код Друге економске школе, Београд (у даљем тексту: субјект ревизије) на тему „Правилност и ефикасност поступака набавки у установама средњег образовања“, у периоду од априла до октобра 2023. године.

Ревизија правилности и сврсисходности пословања је спроведена у складу са Законом о Државној ревизорској институцији, Пословником Државне ревизорске институције и Програмом ревизије Државне ревизорске институције за 2023. годину.

Ревизија је обављена на начин и према поступцима утврђеним оквиром ревизорских стандарда Међународне организације врховних ревизорских институција (INTOSAI), Кодексом професионалне етике државних ревизора и принципима Међународних стандарда врховних ревизорских институција (ISSAI).

1. Проблем

Јавне набавке представљају значајну компоненту у пословању јавног сектора јер омогућавају набавку добара, услуга и радова по најповољнијим условима. Такође, јавне набавке захтевају значајно издвајање средстава на нивоу државе, а њихово учешће у бруто домаћем производу (БДП) у периоду 2018-2021. године се кретало у распону од 6,88% до 8,93%³, док је то учешће у 2022. години повећано на 9,34%⁴. У циљу ефикаснијег управљања јавним средствима, корисници јавних средстава би требало да успоставе адекватне системе набавки (јавних набавки и осталих набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН) који ће им омогућити адекватно задовољење стварних потреба кроз прибављање добара, услуга и радова одговарајућег обима, квалитета, цене и по најповољнијим условима. Просечан број понуда по поступку ЈН у Републици Србији у 2021. и 2022. години износио је 2,5 понуде⁵.

У 2022. години ДРИ је први пут спровела комбиновану ревизију правилности и сврсисходности пословања код 15 јединица локалне самоуправе и девет домова ученика средњих школа у којима је испитивала правилност и ефикасност поступка јавних набавки. Генерални закључак ових ревизија односи се на то да би субјекти ревизије требало да имају развијенији приступ ка свеобухватнијем и квалитетнијем планирању набавки и ефикаснијем спровођењу поступка и реализацији јавних набавки.

Такође, у 2021. години, ДРИ је обављајући ревизије правилности пословања утврдила неправилности у јавним набавкама код 108 од 111 субјеката ревизије у износу од 53,46 милијарди динара. Утврђене неправилности у јавним набавкама се односе на то: да није спроведен поступак јавне набавке, а да при том нису постојали разлози за изузеће од примене ЗЈН, да није донет акт о ближем уређењу поступка јавних набавки, да нису планирана нити опредељена средства за набавке, као и различите неправилности код спровођења поступка јавне набавке и закључивања и извршења уговора⁶. Све наведено указује на ризик да се ангажована јавна средства не употребљавају у потпуности у складу са начелима доброг финансијског управљања, односно са начелима економичности, ефикасности и ефективности.

Предмет ове ревизије су јавне набавке и остале набавке у области образовања, са посебним акцентом на установе средњег стручног образовања које путем јавних набавки углавном прибављају услуге организације путовања – екскурзије ученика, енергенте, електричну енергију, радове на реконструкцији објеката, рачунарску опрему, опрему за спортове, услуге осигурања и друге материјале за образовање који су повезани са стручним

³ Извештај КЈН за 2021. годину

⁴ Извештај КЈН за 2022. годину

⁵ Извештај КЈН за 2021 и 2022. годину

⁶ Извештај о раду ДРИ за 2021. годину

оспособљавањем ученика (намирнице, материјал за саобраћај, медицински материјал, текстилни материјал и материјале за машинску струку и друго). У зависности од процењене вредности набавке, школе наведене предмете набавки могу набављати и без примене одредаба ЗЈН.

У претходном периоду, од 2015. до 2020. године, ДРИ је спровела ревизију код осам средњих школа и том приликом утврдила неправилности у јавним набавкама, као што су: извршени расходи и издаци без претходно спроведеног поступка јавне набавке, необезбеђена конкуренција у поступцима, неправилности у спровођењу поступка, нетранспарентност поступка, неефикасно праћење извршења уговора о набавкама, што је за последицу имало извршавања расхода изнад уговорених вредности, неблаговремено спровођење поступака јавних набавки, плаћања супротно уговореним условима, као и избор добављача супротно прописима о јавним набавкама⁷.

Све наведено може указивати на ризик да установе средњег образовања нису на довољно ефикасан начин спроводиле поступке јавних набавки и поступке набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН, односно да нису набављале добра, услуге и радове по најповољнијим условима, што је и определило Државну ревизорску институцију да ревизију правилности и сврсисходности пословања у области набавки спроведе код одређеног броја установа средњег стручног образовања.

2. Циљ ревизије

Циљ ревизије био је испитивање правилности и ефикасности поступака набавки, односно да ли су предузете активности субјекта ревизије у фази планирања, спровођења и реализације набавки обезбедиле благовремену набавку добара/услуга/радова по најповољнијим условима и у складу са стварно исказаним потребама.

У овој ревизији смо поред правилности испитали и ефикасност поступака набавки, односно да ли се ефикаснијим планирањем и спровођењем поступака набавки може обезбедити повољнија набавка добара/услуга/радова, као и да ли је реализација уговора/наруџбеница била у складу са исказаним потребама.

Ефикасно успостављен систем набавки доприноси јачању одговорности у трошењу јавних средстава. Наиме, прописима из области јавних набавки и интерним актима одређују се одређена правила по којима би требало да се спроводе поступци јавних набавки и поступци набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН, а све у циљу прибављања предмета набавке од најповољнијег понуђача. С друге стране, набавке су по самој природи изложене значајним и разноврсним ризицима, као што су корупција, преваре, нетранспарентност, неекономичност и неефективност. Због свега наведеног, поред концепта правилности поступака јавних набавки, требало би промовисати и концепт евалуације учинка и принцип сврсисходности у области јавних набавки⁸, који смо ми и ставили у фокус ове ревизије. Такође смо сагледали и ефикасност поступака набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН.

Фокус ревизије био је испитати да ли су успостављени системи набавке добара, услуга и радова код субјекта ревизије ефикасни, односно да ли се поштују прописи и начела из области јавних набавки, да ли је постојала стварна потреба за одређеном набавком, као и да ли су све спроведене активности у поступцима набавке омогућиле задовољавајућу набавку за уложени новац.

Ревизијом смо оценили правилност и ефикасност поступака набавки код установе средњег образовања, кроз сагледавање постигнутих резултата у овој области и искоришћених ресурса. Наиме, испитивали смо да ли и у којој мери субјект ревизије примењује донете

⁷ РП Анализа неправилности код средњих школа у претходним ревизијама

⁸ Приручник за праћење и контролу сврсисходности јавних набавки, Balkan Tender Watch, издавач Фондација за отворено друштво, Србија, Београд 2016. година

процедуре у поступцима набавки и да ли исте обезбеђују набавку предмета набавке по најповољнијим условима и у складу са прописима. Такође, испитали смо улоге, задужења и одговорности свих учесника у поступцима набавки.

Поступци набавки били би оцењени као ефикасни, уколико је субјект ревизије добро организовао и спровео све активности планирања набавки, затим уколико је поступак набавке спроведен у складу са прописима и интерним актима субјекта ревизије и уколико се адекватно прати извршење закључених уговора о набавкама. У ревизији смо ценили и утицај утврђених слабости и пропуста у поступцима јавних набавки и осталим набавкама (неправилности) на постизање циљева конкретне набавке. На основу утврђених налаза и закључака дали смо препоруке за побољшање и унапређење система набавки код субјекта ревизије.

3. Ревизорска питања

Да бисмо остварили циљ ревизије испитивали смо следећа ревизијска питања:

1) Да ли је субјект ревизије спровео све активности планирања јавних набавки на начин који је уредио интерним актом, а у циљу прибављања предмета набавки који задовољавају исказане потребе?

2) Да ли су поступци јавних набавки спроведени у складу са прописима и начелом ефикасности?

3) Да ли је субјект ревизије успоставио ефикасан систем праћења извршења уговора о јавним набавкама?

У оквиру наведених ревизијских питања обрађене су и набавке на које се одредбе Закона о јавним набавкама не примењују.

4. Обим и ограничења ревизије

Предмет ревизије био је сагледавање правилности и ефикасности поступака набавки у средњим стручним школама у периоду од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2022. године. Како би адекватно одговорили на постављена ревизијска питања, од субјекта ревизије прикупили смо податке о јавним набавкама и осталим спроведеним набавкама за посматрани период. Такође, прикупили смо потребну документацију и информације из претходног периода ради сагледавања активности планирања и спровођења набавки које су реализоване током 2021/2022. године, као и податке из 2023. године ради сагледавања извршења уговора о јавним набавкама и осталим набавкама.

Предмет ревизорског испитивања биле су активности субјекта ревизије у делу:

- ✓ организације послова набавки (организациона и кадровска структура);
- ✓ планирања јавних набавки и осталих набавки које укључује исказивање потреба за набавком, истраживање тржишта предмета набавке, обликовање предмета набавке и утврђивање процењене вредности набавке;
- ✓ спровођења поступака јавних набавки и осталих набавки, и то у погледу благовременог покретања поступака набавки, сачињавања техничких спецификација предмета набавке и постављања критеријума за квалитативни избор привредног субјекта;
- ✓ реализације закључених уговора о јавним набавкама и других уговора о набавци, као што су праћење извршења уговора о набавкама, поштовање уговорних услова набавке, извршене измене уговора о набавкама, као и извршене набавке без спроведених поступака јавних набавки.

У ревизији нисмо испитивали:

- да ли финансијски извештаји субјекта ревизије истинито и објективно приказују његово финансијско стање, резултате пословања и новчане токове, у складу са прихваћеним рачуноводственим начелима и стандардима, као и
- финансијске трансакције и одлуке субјекта ревизије у вези са примањима и приходима и расходима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима и за планиране сврхе, изузев расхода и издатака који су настали по основу спроведених поступака јавних набавки и осталих набавки.

Ограничења за спровођење ове ревизије су:

1. Ревизија обухвата 2021. годину у којој је и даље била проглашена пандемија вирусом COVID19, па су школе организовале наставу по препоруци ресорног министарства у три модела. Први модел односио се на потпуно сигурно окружење где је образовно-васпитни рад могао да се одвија у школи, за све ученике у одељењу истовремено. Други или комбиновани модел, представљао је организацију наставе путем непосредног рада и онлајн, док је трећи модел био резервисан за најугроженије општине, односно оне, који по факторима, представљају велики степен ризика по здравље опште популације⁹. Субјекти ревизије су у овој години прилагођавали своје пословање околностима које је изазвала проглашена пандемија, што може утицати на процену ефикасности поступака набавки.

2. На ефикасност поступака јавних набавки и осталих набавки поред идентификованих интерних фактора, могу утицати и екстерни фактори који су одраз постојеће тржишне структуре и других привредних кретања и који су ван контроле субјекта ревизије (тајни и прећутни договори међу понуђачима, подела тржишта, нелојално удруживање, изненадне промене цена на појединим тржиштима).

5. Методологија у поступку рада

Да бисмо одговорили на ревизијска питања, анализирали смо законодавни и институционални оквир и интерна акта субјекта ревизије у вези са организацијом послова набавки у делу планирања набавки, спровођења и извршења поступака јавних набавки и набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН.

Такође, сагледали смо писане политике, процедуре, активности и друга интерна акта субјекта ревизије којима су уредили јавне набавке и набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН, као и прикупљену документацију о спроведеним поступцима јавних набавки и осталих набавки. Такође, анализирали смо организацију послова набавки код субјекта ревизије, као и овлашћења и одговорности запослених у поступцима јавних набавки и осталих набавки.

Обавили смо интервјуе са представницима субјекта ревизије, како би утврдили ризике, узроке и евентуалне последице у поступцима јавних набавки и осталим набавкама, посебно у случајевима када су изостављене активности субјекта ревизије у планирању набавки.

Избор субјекта ревизије извршен је на основу развијене методологије избора субјекта ревизије и утврђених критеријума као што су: остварени промет на рачунима школе у 2022. години (изузети су расходи за запослене), вредност закључених уговора о јавним набавкама у 2021. и 2022. години, број закључених уговора о јавним набавкама у 2021. и 2022. години, спроведена ревизија у претходном периоду и територијални распоред средњих стручних школа у Републици Србији. Детаљнији опис методологије у поступку рада је дат у Прилогу 1 извештаја.

⁹ <https://prosveta.gov.rs/vesti/ruzic-neposredna-nastava-od-1-septembra-u-zavisnosti-od-epidemioloske-situacije-tri-modela-nastave/>

Примењујући наведене критеријуме изабрали смо девет средњих стручних школа, а једна од њих је и Друга економска школа, Београд.

III Опис предмета ревизије

Предмет ревизије су јавне набавке и набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН, спроведене у 2021. и 2022. години.

1. Законодавни и институционални оквир

Законом о јавним набавкама¹⁰ уређују се правила поступака јавних набавки које спроводе наручиоци или други субјекти у случајевима одређеним овим законом, ради закључења уговора о јавној набавци добара, услуга или радова, оквирног споразума, као и спровођења конкурса за дизајн. Такође, овим законом уређено је које су јавне набавке и набавке изузете од примене закона. У поступцима јавних набавки, корисници јавних средстава, који наступају као наручиоци, дужни су да примењују одредбе Закона о јавним набавкама код набавке добара, услуга и радова.

Јавна набавка је набавка добара, услуга и радова на основу уговора о јавној набавци који наручилац закључује са одабраним привредним субјектом, након спроведеног поступка јавне набавке. Циљ поступка јавне набавке је да добра, услуге и радови који се набављају буду одговарајућег квалитета и потребних количина и да буду набављени по најповољнијој цени. Такође, спровођење јавне набавке има за циљ да омогући наручиоцу несметано одвијање процеса рада и обављање делатности. Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке обавља активности и послове у свим фазама поступка јавних набавки у складу са начелима јавних набавки и са пажњом доброг домаћина.

Закон о јавним набавкама је прописао прагове до којих се закон не примењује¹¹. Тако се на пример, одредбе овог закона не примењују на набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн, чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара.

Систем набавки код наручиоца обухвата: планирање набавки, спровођење поступка ради закључења уговора о набавци, извршење и праћење извршења закљученог уговора о набавци, евидентирање и извештавање о спроведеним поступцима и закљученим уговорима и контролу свих горе наведених активности. Такође, како би се ограничена јавна средства рационално користила, корисници јавних средстава би требало да успоставе одговарајуће механизме у систему јавних набавки и осталих набавки који обезбеђују коришћење тих средстава на транспарентан, економичан и ефикасан начин.

Сходно одредбама Закона о јавним набавкама¹² наручилац је дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавних набавки и праћење извршења уговора о јавним набавкама (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга. Имајући у виду различите организационе структуре и надлежности корисника јавних средстава, обавеза сваког наручиоца је да донесе посебан акт којим ће ближе уредити обављање послова јавних набавки и осталих набавки унутар своје установе, у свим фазама поступка набавки, од фазе планирања, спровођења поступка набавки до праћења извршења закључених уговора/наручбеница.

У поступцима јавних набавки и осталих набавки би требало да буду остварени циљеви поступка набавки које приказујемо у наставку.

¹⁰ „Службени гласник РС“ број 91/19

¹¹ Члан 27. Закона о јавним набавкама

¹² Чланом 49. ставом 2. Закона о јавним набавкама

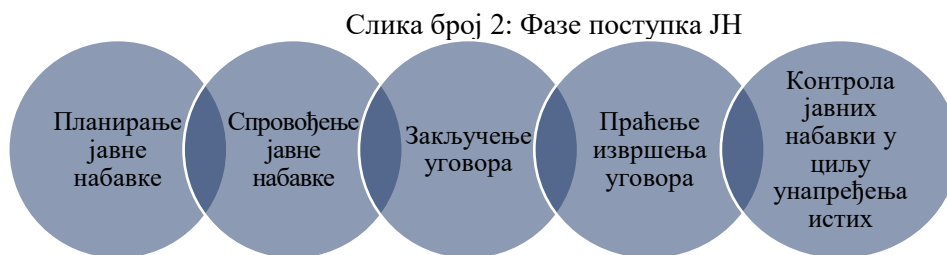

Слика број 1: Циљеви поступака јавних набавки и осталих набавки

Циљеви поступака јавних набавки и осталих набавки	1) Целисходност и оправданост јавне набавке – прибављање добара, услуга или радова одговарајућег квалитета и потребних количина, за задовољавање стварних потреба наручиоца на ефикасан, економичан и ефективан начин.
	2) Економично и ефикасно трошење јавних средстава – принцип „вредност за новац”, односно прибављање добара, услуга или радова одговарајућег квалитета по најповољнијој цени.
	3) Ефективност (успешност) – степен до кога су постигнути постављени циљеви, као и однос између планираних и остварених ефеката одређене јавне набавке.
	4) Транспарентно трошење јавних средстава.
	5) Обезбеђивање конкуренције и једнак положај свих понуђача у поступку јавне набавке.
	6) Заштита животне средине и обезбеђивање енергетске ефикасности.
	7) Благовремено и ефикасно спровођење поступка јавне набавке за потребе несметаног одвијања процеса рада наручиоца и благовременог задовољавања потреба осталих корисника.

Јавне набавке можемо посматрати у ужем и ширем смислу. Тако **јавну набавку у ужем смислу** чини сам поступак јавне набавке као скуп радњи и аката које предузима и доноси наручилац у циљу избора најповољније понуде са чијим понуђачем ће закључити уговор, док **јавну набавку у ширем смислу**, поред самог поступка јавне набавке, чини и оно што претходи спровођењу тог поступка, а то је истраживање тржишта и планирање, као и оно што следи након спроведеног поступка јавне набавке, а то је извршење закљученог уговора о јавној набавци.

На следећем дијаграму приказујемо фазе поступака јавних набавки.

Наведене фазе поступка ЈН могу се применити и на остале набавке које наручилац спроводи у свом пословању.

Установе средњег образовања

Законом о основама система образовања и васпитања¹³ уређене су основе система предшколског, основног и средњег образовања и васпитања и образовања одраслих. Специфичности обављања поједине делатности образовања уређују се посебним законом.

Средње образовање и васпитање, као део јединственог система образовања и васпитања, уређено је Законом о средњем образовању и васпитању¹⁴ и то: обављање

¹³ „Службени гласник РС“ бр. 88/17, 27/18 – др.закон, 10/19, 6/20 и 129/21

делатности средњег образовања и васпитања, употреба језика, програми и испити, права, обавезе и одговорности ученика, евиденције и јавне исправе, штрајк запослених, као и друга питања од значаја за средње образовање и васпитање.

Делатност средњег образовања и васпитања је делатност од непосредног друштвеног интереса и остварује се као јавна служба. Носиоци обављања делатности средњег образовања и васпитања су средње школе и то: гимназије, стручне школе, уметничке школе, мешовите школе (гимназија и стручна или уметничка школа) и школе за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Основни циљеви средњег образовања и васпитања су¹⁵:

- 1) развој кључних компетенција неопходних за даље образовање и активну улогу грађанина за живот у савременом друштву;
- 2) развој стручних компетенција неопходних за успешно запошљавање;
- 3) оспособљавање за самостално доношење одлука о избору занимања и даљег образовања;
- 4) свест о важности здравља и безбедности, укључујући и безбедност и здравље на раду;
- 5) оспособљавање за решавање проблема, комуникацију и тимски рад;
- 6) поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавања различитости;
- 7) развој мотивације за учење, оспособљавање за самостално учење, самоиницијативе, способност самовредновања и изражавања сопственог мишљења.

Средња школа остварује школски програм општег, стручног и уметничког образовања, а може да остварује и индивидуални образовни план за ученике и одрасле са сметњама у развоју, индивидуалан програм српског језика, односно језика националне мањине за ученике који не познају језик на коме се изводи настава, школски програм за музичко и балетско образовање, школски програм за образовање одраслих, васпитни програм за ученике у школи са домом, програм специјалистичког и мајсторског образовања, програме стручног оспособљавања, обуке и друге програме, у складу са посебним законом¹⁶.

Установе средњег образовања може основати Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, национални савет националних мањина и друго правно или физичко лице¹⁷. Према оснивачу, установа може бити јавна или приватна. Упис ученика у први разред школе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, врши се на основу конкурса.

У наставку дајемо приказ система средњег образовања¹⁸:

¹⁴ „Службени гласник РС“, бр. 55/13, 101/17, 27/18-др. закон, 6/20, 52/21, 129/21 и 129/21-др. закон

¹⁵ Члан 2. Закона о средњем образовању и васпитању

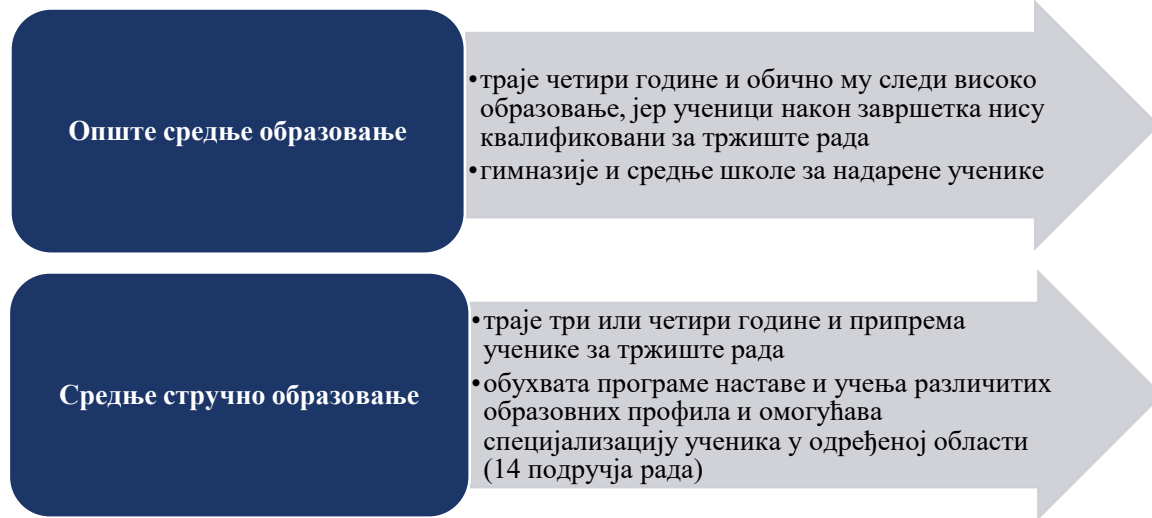
¹⁶ <https://prosveta.gov.rs/prosveta/srednje-obrazovanje/>

¹⁷ Члан 90. Закона о основама система образовања и васпитања

¹⁸ <https://www.obrazovanje.rs/sr/obrazovni-sistem/srednje-obrazovanje>

Слика број 3: Системи средњег образовања

Послове стручно-педагошког надзора, спољашњег вредновања рада установа и пружања подршке развоју и унапређењу квалитета рада установа врше Школске управе као организационе јединице Министарства просвете.

Јавне установе средњег образовања су индиректни корисници буџета Републике Србије и у надлежности су ресорног министарства за област просвете. Према Правилнику о Списку корисника јавних средстава¹⁹, ознака 13702 – Средње образовање, утврђено је укупно 474 установа средњег образовања, од чега 111 гимназија, 323 средње стручне школе, 24 школе са домом ученика и 16 регионалних центара за таленте и школских центара²⁰. Број ученика који је похађао наставу у средњим школама у школској 2021/2022. години био је 240.834 ученика²¹.

Како бисмо имали уједначен приступ у ревидирању јавних набавки и осталих набавки одабрали смо исту категорију субјеката ревизије, односно средње стручне школе (323 установе) чији је основни циљ оспособљавање младих да на професионалан и одговоран начин одговоре потребама тржишта рада и друштва у целини, али и да задовоље своје личне потребе и амбиције. Према наводима Министарства просвете, стручно образовање представља значајан сегмент средњег образовања у Републици Србији. Више од 70% свих ученика средњих школа похађа неки од програма стручног образовања. Тренутно је у средњим школама у примени више од 200 различитих програма наставе и учења стручног образовања²².

Средства за обављање делатности средњег образовања обезбеђују се у буџету Републике Србије (Раздео 26 - Министарство просвете, Глава 26.2 - Средње образовање, Програм 2004 - Средње образовање) и буџетима јединица локалних самоуправа, као и из сопствених средстава, донација и родитељског динара.

¹⁹ „Службеном гласнику РС“, број 143/22

²⁰ Установе средњег образовања према Списку корисника јавних средстава на дан 31.12.2022. године.

²¹ Извор: Републички завод за статистику <https://www.stat.gov.rs/sr-latn/vesti/statisticalrelease/?p=14050&a=11&s=1103?s=1103>

²² <https://prosveta.gov.rs/prosveta/srednje-obrazovanje/srednje-strucno-obrazovanje/>

2. Опште информације о субјекту ревизије

Оснивање установе. Друга економска школа, Београд (у даљем тексту: Школа) основана је Одлуком о мрежи јавних средњих школа²³ и уписана је у судски регистар код Привредног суда у Београду Решењем број I-Фи-16394/98 од 28. маја 1999. године у регистарски уложак 5-264-00. Оснивач Школе је Република Србија.

Седиште Школе је у Београду, улица Господара Вучића број 50. Матични број Школе је 07049951, порески идентификациони број је 101740041. Подрачуни који се воде код Управе за трезор су: 840-1689660-77 (средства буџета), 840-1689666-59 (сопствени приходи), 840-919760-13 (боловање), 840-3975760-65 (родитељски динар), 840-1689860-59 (исплата плата).

*Историјат*²⁴. Школа је основана 1939. године, на основу Одлуке Министарства трговине и индустрије Краљевине Југославије, под називом Друга трговачка академија. Од школске 1947/48. године привремено постаје трогодишња школа и добија назив Државни економски техникум. Од школске 1951/52. године настављено је четворогодишње школовање, а 1957. године Школа је пресељена у Улицу господара Вучића 50, где се и данас налази. Школске 1961/62. године уводи се књиговодствени и комерцијални, а од 1967. године и туристички смер. Школи је 1983. године припојена Финансијска школа и отворена су нова усмерења – финансијско и царинско, а 1986. године и Економска школа за одрасле. Од школске 2003/04. године уписана је прва генерација ученика у огледно одељење пословни администратор, а од 2004/05. године и финансијски администратор. Од 2012. године уведени су образовни профили пословни и финансијски администратор.

Делатност. Делатност субјекта ревизије прописана је чланом 4. Закона о средњем образовању и васпитању²⁵ и уређена статутом.

Статутом Друге економске школе, бр. 271 од 28. фебруара 2018. године (укључујући измене и допуне) уређено је да Школа остварује своју делатност као средња стручна школа на основу наставних планова и програма за стручне школе са подручја рада: економија, право и администрација-област економија у четворогодишњем трајању. Школа своју делатност остварује кроз образовне профиле: економски техничар, финансијски администратор (до школске 2024/25. године) и финансијско-рачуноводствени техничар (уведен у школској 2022/23. години).

Унутрашња организација установе. Чланом 114. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања прописано је да установа има органе управљања, руковођења, стручне и саветодавне органе.

Органи Школе су школски одбор и директор, као и стручни органи: наставничко веће, одељенско веће, стручна већа из области предмета, стручни актив за развојно планирање, стручни актив за развој школског програма и тимови.

Чланове школског одбора именује и разрешава скупштина Града Београда, док председника бирају чланови већином од укупног броја гласова. Састав и надлежности Школског одбора ближе су уређени Статутом.

Директор руководи радом Школе, а именује га министар на период од четири године, по спроведеном јавном конкурсном и на основу образложене листе кандидата и предлога за избор директора достављене од стране Школског одбора, сачињеном на основу извештаја комисије за избор директора. За свој рад одговара министру и Школском одбору.

²³ „Службени гласник РС“, број: 49/2018, 62/2018 и 94/2018

²⁴ извор: Развојни план Школе (2018-2021.)

²⁵ „Службени гласник РС“, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 – др.закон, 6/2020, 52/2021, 129/2021 и 129/2021 – др.закон

У периоду ревизије у примени су били правилници о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Другој економској школи, бр. 772 од 6. јула 2018. године (са изменама и допунама) и бр. 417 од 23. маја 2022. године.

Акtima о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места уређена су: 1. Руководeћа радна места, 2. Радна места у образовању, 3. Финансијски и рачуноводствени послови, 4. Правни, административни и кадровски послови, 5. Послови техничког одржавања, 6. Послови одржавања хигијене и 7. Послови информационих система и технологија. Школа је на дан 31.12.2022. године имала 109 запослених.

Начин финансирања рада установе. Школа је индиректни корисник буџетских средстава који је у надлежности министарства надлежног за послове средњег образовања (Министарства просвете, науке и технолошког развоја, односно Министарства просвете²⁶), Раздео 26, Глава 26.2 – Средње образовање, Програм 2004 Средње образовање.

Средства се обезбеђују и у буџету Града Београда, раздео 12-Секретаријат за образовање и дечју заштиту.

Статутом је уређено да се средства за рад Школе обезбеђују у буџету Републике, буџету Града Београда, као и да Школа може учешћем јединице локалне самоуправе или од проширене делатности, као и од родитеља ученика, донатора или спонзора, да обезбеди средства за виши квалитет у области образовања. Наведена средства се користе за побољшање услова образовања и васпитања у погледу простора, опреме и наставних средстава, за остваривање програма који нису основна делатност Школе, за исхрану и помоћ ученицима.

3. Организација послова јавних набавки

У складу са Законом о основама система образовања и васпитања, секретар установе обавља правне послове у вези са јавним набавкама у сарадњи са финансијском службом установе²⁷.

Правилником о критеријумима и стандардима финансирања делатности средњег образовања и васпитања²⁸ прописани су критеријуми и стандарди за финансирање делатности средњих школа, која обухватају мерила у погледу утврђивања броја запослених, мерила у погледу материјалних трошкова у школи и мерила у погледу осталих трошкова и амортизације.

Наведеним правилником није утврђено финансирање лица које обавља послове јавних набавки и набавки за потребе школе. Ови послови се обично обављају у оквиру описа послова радног места секретара школе и лица запослених у финансијској служби и нису детаљно описани. Наиме, у опису послова није детаљно разграничена одговорност лица за обављање послова: припреме годишњег плана ЈН и плана набавки на које се закон не примењује, послова прикупљања, припреме и контроле података неопходних за спровођење поступака ЈН и осталих набавки; спровођења стручних анализа, проучавања тржишта и предлагања мера за унапређење јавних набавки и осталих набавки; сачињавања извештаја и евиденција о спроведеним набавкама, као и обављање послова праћења и реализације извршења уговора о набавци и контроли спроведених поступака набавки. Лица запослена на радним местима секретара и руководиоца финансијско-рачуноводствених послова обаљају и друге правне и финансијске послове установе, те стога постоји ризик да иста не посвећују довољну пажњу пословима јавних и других набавки. Такође, ова лица обично нису сертификована за обаљање послова службеника за јавне набавке.

Организација послова јавних набавки у установи. Правилницима о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Другој економској школи, бр. 772 од 6. јула 2018. године (са

²⁶ Закон о министарствима, „Службени гласник РС“, бр. 128/2020 и 116/2022

²⁷ „Службени гласник РС“, број 91/19 – члан 133. став 1. тачка 8)

²⁸ „Службени гласник РС“ број 72/15, 73/16, 45/18, 106/20, 115/20 и 93/22

изменама и допунама) и бр. 438 од 31. маја 2022. године уређено је да: директор одлучује о наменском коришћењу средстава утврђених финансијским планом и планом јавних набавки и одговара за одобравање и наменско коришћење тих средстава, у складу са законом; секретар обавља правне послове у вези са јавним набавкама у сарадњи са финансијском службом.

Школа је образложила²⁹ да нема кадровских могућности да успостави службу за спровођење јавних набавки, већ да је посао везан за јавне набавке расподељен на постојеће запослене и то: секретара, шефа рачуноводства и административног референта, уз директора као одговорно лице. У наставку је истакнуто да, због малог броја лица, која послове ЈН обављају уз послове предвиђене актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, Школа ангажује службеника за јавне набавке. У периоду на кога се ревизија односи, Школа је уговорима о пружању услуге саветовања у области јавних набавки ангажовала Агенцију за консултантске активности у вези с пословањем „Фимиго“, Београд, уз месечну исплату од 12.000 динара, односно 144.000 динара за период од годину дана.

Школа је у посматраном периоду ангажовала агенцију за пружање услуга саветовања у области јавних набавки, иако је Законом о основама система образовања и васпитања прописано да правне послове у вези са јавним набавкама обавља секретар школе у сарадњи са финансијском службом.

Број уписаних ученика у школској 2021/22. години је био 1.207.

Правилником о ЈН, број: 666 од 16. септембра 2020. године делимично су уређени: начин планирања и спровођења поступка јавне набавке, начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга.

Критеријуми за планирање набавки су: да ли је предмет набавке у функцији обављања делатности и у складу са планираним циљевима који су дефинисани у релевантним документима (прописи, стандарди, годишњи планови рада или програми пословања, усвојене стратегије и акциони планови...); да ли техничке спецификације и количине одређеног предмета набавке одговарају стварним потребама наручиоца; да ли је процењена вредност набавке одговарајућа с обзиром на циљеве набавке, а имајући у виду техничке спецификације, неопходне количине и стање на тржишту (цена и остали услови набавке); да ли набавка има за последицу стварање додатних трошкова, колика је висина и каква је природа тих трошкова и да ли је као таква исплатива; да ли постоје друга могућа решења за задовољавање исте потребе и које су предности и недостаци тих решења у односу на постојеће; стање на залихама, односно праћење и анализа показатеља у вези са потрошњом добара (дневно, месечно, квартално, годишње и сл.); прикупљање и анализа постојећих информација и база података о добављачима и закљученим уговорима; праћење и поређење трошкова одржавања и коришћења постојеће опреме у односу на трошкове нове опреме, исплативост инвестиције, исплативост ремонта постојеће опреме и сл; трошкови животног циклуса предмета ЈН (трошак набавке, трошкови употребе и одржавања, као и трошкови одлагања након употребе); ризици и трошкови у случају неспровођења поступка набавке, као и трошкови алтернативних решења; уговори, рачуни, наруџбенице из претходне три године од године покретања одређене набавке.

Правилником о ЈН уређено је да послове планирања ЈН обавља Тим за планирање: директор, секретар и шеф рачуноводства, према важећој шеми унутрашње организације Школе. Приликом планирања сложених набавки, могу се ангажовати стручна лица која нису запослена у Школи (инжењери за израду предмера и предрачуна и сл.).

Истраживање тржишта спроводи административно-финансијски референт или лице које је иницирало покретање набавке, прикупљањем информација о ценама и понуди добара, услуга и радова, као и прикупљањем понуда путем интернета, доступних база података и огласа, у зависности од количине и врсте предмета набавке. О истраживању тржишта може да се сачини

²⁹ у Изјашњењу бр. 421 од 16. маја 2023. године

записник, службена белешка или други доказ о начину утврђивања процењене вредности набавке³⁰.

На основу добијених резултата истраживања тржишта врши се процена потребних финансијских средстава, ради израде предлога финансијског плана. По усвајању финансијског плана Тим за планирање усклађује утврђене спецификације са одобреним финансијским средствима и одређује предмет сваке појединачне набавке, имајући у виду истоврсност јавне набавке.

Директор доноси предлог плана јавних набавки, као и план набавки на које се Закон не примењује. План јавних набавки усваја Школски одбор.

Школа интерним актом није уредила начин праћења извршења уговора, квантитативни и квалитативни пријем предмета набавке, нити начин одређивања лица која спроводе ову активност.

Наведеним правилником уређено је да, у случају набавки на које се Закон не примењује, Школа може донети годишњи план набавки на које се закон не примењује, а на чију се израду примењују одредбе овог правилника које се односе на израду ПЈН. Одређивање процењене вредности предмета набавке на коју се Закон не примењује не може да се врши на начин који има за циљ избегавање примене Закона, нити у том циљу може да се врши подела предмета набавке на више набавки.

План набавки на које се Закон не примењује доноси директор.

Школа је на Порталу ЈН објавила извештаје о набавкама за 2021. и 2022. годину.

4. Опште информације о спроведеним јавним набавкама у 2021. и 2022. години

Јавне набавке

Школа је донела План јавних набавки за 2021. годину и План јавних набавки за 2022. годину који су усвојени одлукама председника Школског одбора, а којима су планиране јавне набавке добара и радова.

У 2021. години спроведено је три, а у 2022. години четири поступка јавних набавки. У наставку дајемо кратак преглед информација о јавним набавкама које је спровела Школа у посматраном периоду.

Табела број 1: Општи подаци о ЈН у 2021. и 2022. години

у динарима

Редни број	Опис	2021. година		2022. година	
		Број	Процент	Број	Процент
1	План ЈН	3 измене		2 измене	
2	Планирани поступци ЈН	4		4	
3	Спроведени поступци ЈН	3	75%	4	100%
4	Процењена вредност ЈН (без ПДВ-а)	23.656.000		29.679.000	
5	Укупан број пристиглих понуда	7		6	
6	Просечан број пристиглих понуда	2,33		1	
7	Укупно уговорена вредност ЈН (са ПДВ-ом)	25.749.432		24.634.295	
8	Укупно реализована вредност закључених уговора (са ПДВ-ом)	25.613.800	99%	20.739.320	84%

Просечан број пристиглих понуда је израчунат на основу броја спроведених поступака/партија.

Податак о укупно уговореној вредности без ПДВ-а у 2021. и 2022. години, и последично податак о разлици процењене вредности ЈН и уговорене вредности ЈН, није дат зато што уговори за студијско путовање и уговори за екскурзије не садрже вредност без ПДВ-а.

Иницијалним Планом јавних набавки за 2021. годину Школа је предвидела три поступка ЈН. Закључно са верзијом број 4, било је такође предвиђено спровођење три поступка ЈН.

³⁰ члан 20. Правилника о ЈН

Верзијом 2 Плана јавних набавки обрисана је набавка добара – рачунарске опреме, процењене вредности од 1.046.000 динара (редни број 0002). Верзијом 4 ПЈН додата је набавка услуга-Екскурзија ученика другог разреда, процењене вредности од 4.000.000 динара (редни број 0004).

У 2022. години спроведени су сви поступци ЈН који су планирани. Додела уговора у 2021. и 2022. години вршена је у отвореним поступцима.

Школа је ЈН услуга – Путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години обликовала у три партије.

Процењена вредност ЈН у 2021. години је износила 23,6 милиона динара, а у 2022. години 29,7 милиона динара. Након спроведених поступака ЈН уговорена је набавка предмета набавке у вредности од 25,7 милиона динара са ПДВ-ом у 2021. години, односно 24,6 милиона динара са ПДВ-ом у 2022. години. Оквирни споразуми су закључени за набавку услуга у 2021. години (екскурзија ученика другог разреда-ЈН 03/21), као и набавку услуга у 2022. години (студијско путовања четвртог разреда-ЈН 02/22, путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години-ЈН 03/22-за све партије и екскурзија ученика првог разреда у школској 2022/2023. години-ЈН 04/22). Оквирни споразуми су закључени на период од годину дана.

У 2021. години у поступцима ЈН вршена је набавка: добара - електричне енергије, услуга-екскурзија ученика другог разреда и радова на текућем одржавању зграде.

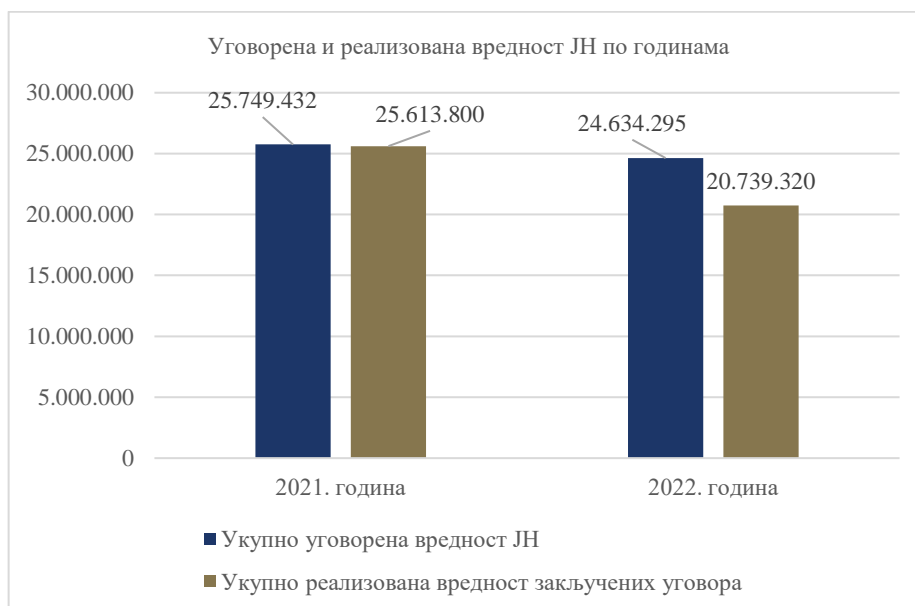
У 2022. години у поступцима ЈН вршена је набавка добара (електричне енергије) и услуга (студијско путовање четвртог разреда, путовање другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години и екскурзија ученика првог разреда у школској 2022/2023. години).

Просечан број пристиглих понуда у 2021. години је износио 2,33 понуде, при чему треба имати у виду да је за набавку радова пристигло пет понуда, док је у осталим поступцима примљена по једна понуда. У 2022. години је у сваком поступку (имајући у виду партије) примљена по једна понуда.

Имајући у виду наведено, Школа у 2021. и 2022. години није обезбедила конкуренцију у већини поступка ЈН, осим код набавке радова на текућем одржавању зграде.

Уговорену и реализовану вредност јавних набавки приказујемо на следећем графикану.

Графикон број 1: Преглед уговорене и реализоване вредности јавних набавки

Школа је у 2021. години реализовала 99% уговорене вредности јавних набавки, а у 2022. години 84% уговорене вредности.

У наставку дајемо приказ реализације уговорене вредности у 2021. и 2022. години по предметима набавке.

Графикон број 2: Реализација ЈН спроведених у 2021. години

Графикон број 3: Реализација ЈН спроведених у 2022. години

Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује

Преглед набавки предвиђених плановима набавки на које се Закон не примењује за 2021. и 2022. годину да је у Табели број 2.

Табела број 2: План набавки на које се Закон не примењује у 2021. и 2022. години

Редни број	Опис	у динарима			
		2021. година		2022. година	
1	План набавки на које се ЗН не примењује	Иницијални	4 измене	Иницијални	3 измене
2	Топлотна енергија	2.278.000	2.278.000	2.981.000	2.981.000
3	Вода и канализација	219.000	236.000	182.000	182.000
4	Канцеларијски материјал	667.000	667.000	469.000	420.000
5	Радна униформа, одећа и обућа	60.000	60.000	0	0
6	Стручна литература за редовне потребе запослених	117.000	117.000	81.000	64.000
7	Материјал за образовање	8.000	0	8.000	0
8	Материјал за спорт	42.000	54.000	58.000	58.000
9	Набавка лекова и прве помоћи	4.000	4.000	4.000	17.000
10	Производи за одржавање хигијене Школе	333.000	333.000	167.000	150.000
11	Материјал за угоститељство	4.000	0	0	0
12	Потрошни материјал и алат за текуће одржавање	50.000	50.000	67.000	80.000

Редни број	Опис	2021. година		2022. година	
13	Материјал за посебне намене	167.000	167.000	140.000	140.000
14	Набавка рачунара	301.000	996.000	950.000	950.000
15	Набавка штампача	67.000	67.000	142.000	142.000
16	Заштита од сунца за кабинете	100.000	238.000	0	0
17	Набавка клупе, катедре, белих табли (ПЈН 2022.)	14.000	0	167.000	180.000
18	Књиге за библиотеку	58.000	58.000	58.000	179.000
19	Платни промет	177.000	177.000	212.000	212.000
20	Дератизација и дезинсекција	33.000	33.000	38.000	27.000
21	Услуге чишћења	1.100.000	1.180.000	1.387.000	1.387.000
22	Телефон	134.000	134.000	125.000	109.000
23	Интернет и слично	60.000	60.000	60.000	60.000
24	Услуге мобилног телефона	78.000	78.000	75.000	68.000
25	Поштанске услуге	30.000	30.000	15.000	12.000
26	Услуге доставе	3.000	3.000	1.000	0
27	Осигурање	355.000	355.000	300.000	300.000
28	Закуп простора	25.000	0	25.000	0
29	Трошкови превоза	64.000	39.000	29.000	13.000
30	Трошкови смештаја	84.000	67.000	54.000	110.000
31	Услуге за израду софтвера-Е-писарница	244.000	0	0	0
32	Услуге за одржавање софтвера	46.000	46.000	45.000	45.000
33	Услуге одржавања рачунара	360.000	360.000	863.000	469.000
34	Услуге образовања и усавршавања запослених и семинари	400.000	400.000	250.000	47.000
35	Чланарине	27.000	27.000	37.000	30.000
36	Услуге штампања и копирања	117.000	42.000	42.000	42.000
37	Објављивање тендера и читуља у новинама	10.000	16.000	10.000	25.000
38	Угоститељске услуге и репрезентација	417.000	417.000	417.000	417.000
39	Пригодни поклони	317.000	317.000	108.000	88.000
40	Услуге службеника за јавне набавке	144.000	144.000	144.000	144.000
41	Услуге из области јавне безбедности и здравља на раду и ПП заштите	144.000	144.000	144.000	78.000
42	Коричење матичних књига	10.000	10.000	13.000	13.000
43	Снимање и фотографисање, урамљивање	25.000	0	0	0
44	Сервисирање клима и услуге монтаже клима	67.000	67.000	83.000	81.000
45	Услуге водича	15.000	0	0	0
46	Машинско прање и воскирање подова	117.000	0	0	0
47	Услуге културе	75.000	45.000	20.000	0
48	Музички бенд уз свечану вечеру-такмичење из рачуноводства	50.000	50.000	0	0
49	Систематски прегледи	84.000	42.000	20.000	0
50	Израда аката из области јавне безбедности и здравља на раду и ПП заштите	80.000	80.000	0	0
51	Услуге сервисирања фотокопир апарата и штампача и рачунарске опреме	125.000	125.000	67.000	42.000
52	Поправка опреме за домаћинство (бојлери, машине,...)	17.000	17.000	8.000	0
53	Редовно сервисирање, ремонт и пуњење ПП апарата	25.000	25.000	25.000	18.000
54	Набавка клупе, катедре, огласних табли и панона	0	144.000	0	0
55	Набавка климе	0	34.000	965.000	965.000
56	Услуге одношења опасног отпада	0	2.000	0	0
57	Услуге координатора за БЗР у и фази извођења радова на текућем одржавању објекта Школе	0	50.000	0	0
58	Услуге стручног надзора над извођењем радова на текућем одржавању објекта Школе	0	172.000	0	0
59	Израда акта План превентивних мера за БЗР у вези извођења радова на текућем одржавању објекта Школе	0	50.000	0	0
60	Генерално чишћење након радова на текућем одржавању Школе	0	498.000	0	0
61	Обзбеђење	0	762.000	763.000	932.000
62	Израда кључева	0	0	8.000	8.000
63	Поправка опреме за комуникацију (телефон,...)	0	0	17.000	0
64	Школска ограда у дворишту	0	0	736.000	816.000
65	Израда плана техничке заштите и пројекта техничког система	0	0	0	70.000
66	Редовна контрола громобранске инсталације	0	0	0	10.000

У Прилогу 2 и Прилогу 3 извештаја приказани су поступци јавних набавки, односно набавки без примене ЗЈН које смо узорковали и ревидирали.

Откривене неправилности и несврсисходности у поступцима јавних набавки засноване су на одредбама Закона о јавним набавкама, подзаконским и интерним актима из области јавних набавки као критеријумима који су важиви у периоду на који се ревизија односи и описане су у оквиру Закључака овог извештаја.

IV Закључци

На основу анализе података и документације достављених од стране субјекта ревизије, као и обављених интервјуа, донели смо следеће закључке:

1) Школа је интерним актом делимично уредила поступак планирања, али у поступцима јавних набавки нису адекватно и у потпуности спроведене и документоване све активности исказивања потреба, истраживања тржишта и утврђивања процењене вредности набавке, што је у Школи довело до три измене и допуне Плана јавних набавки у 2021. години и две допуне Плана јавних набавки у 2022. години, што може имати утицај на ефикасност поступка набавке.

2) Иако је поступке ЈН спровела у складу са планираном динамиком, Школа интерним актом није уредила начин, време и лица одговорна за сачињавање техничких спецификација предмета набавке и одређивање критеријума за избор привредног субјекта, што је за последицу имало навођење назива хотела у поступку набавке услуге организације екскурзије и дефинисање критеријума који се не могу довести у логичку везу са предметом набавке, што је од утицаја на обезбеђивање конкуренције и на ефикасност поступка набавке.

3) Школа интерним актом није уредила начин праћења извршења закључених уговора о јавним набавкама, што је могло имати за последицу прибављање предмета набавке на начин који није у складу са уговореним условима, док је набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН спроводила у складу са интерним актом.

У наставку извештаја наводимо закључке са одговарајућим налазима.

ЗАКЉУЧАК 1: Школа је интерним актом делимично уредила поступак планирања, али у поступцима јавних набавки нису адекватно и у потпуности спроведене и документоване све активности исказивања потреба, истраживања тржишта и утврђивања процењене вредности набавке, што је у Школи довело до три измене и допуне Плана јавних набавки у 2021. години и две допуне Плана јавних набавки у 2022. години, што може имати утицај на ефикасност поступка набавке.

Циљ је био да утврдимо да ли су субјекти ревизије одредили учеснике у планирању јавних набавки, да ли су адекватно уредили и спровели активности планирања јавних набавки, а посебно код исказивања потреба за набавком, анализе тржишта и обликовања предмета набавке, као и утврђивања процењене вредности набавке, како би набавка била економична и ефикасна.

На основу постављеног циља истражили смо да ли субјекти ревизије:

- исказују потребе за набавком у складу са стварним потребама и исте адекватно образлажу са аспекта оправданости и неопходности;
- врше и документују анализе тржишта предмета набавке, у циљу прикупљања потребних информација о предмету набавке и потенцијалним понуђачима;
- обликују предмет набавки на начин који обезбеђује веће учешће у поступку (подела предмета набавке на партије, односно одређује предмет набавке на начин да представља техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину);
- утврђују процењену вредност набавки код израде плана набавке и пре покретања поступка јавне набавке у циљу одговорног управљања јавним средствима.

На основу анализе документације субјекта ревизије, достављених изјашњења, одржаних интервјуа и прикупљених аналитичких доказа, донели смо закључак који темељимо на следећим налазима.

Налаз 1.1 Иако је интерним актом уредила да послове планирања ЈН обавља Тим за планирање, кога чине директор, секретар и шеф рачуноводства, Школа није прецизирала начин утврђивања и документовања стварних потреба, у погледу количина и техничких спецификација, као ни одговорна лица и документацију у вези са провером исказаних потреба и утврђивањем стварних потреба. Количине радова одређене су предмером и прорачуном лиценцираног инжењера. Изостанак прецизно утврђених активности код исказивања потреба и контролних активности, може створити ризик да исказане потребе неће увек одговорати стварним потребама, што је у Школи довело до три измене и допуне Плана јавних набавки у 2021. години и две допуне Плана јавних набавки у 2022. години.

Налаз 1.2 Школа је интерним актом уредила да се истраживање тржишта, пре сачињавања ПЈН, врши прикупљањем информација о ценама и понуди предмета набавке, као и путем интернета, доступних база података и огласа, а одредила је и лица задужена за вршење ових активности, али не и начин документовања спроведених активности. У поступку ревизије достављене су службене белешке о начину утврђивања процењене вредности, које садрже износ процењене вредности, али не и податке о траженим количинама, понуђеним јединичним ценама и траженим карактеристикама предмета набавке. Школа се изјаснила да је истраживање тржишта вршила телефонским позивањем потенцијалних понуђача, али прикупљене информације том приликом нису документоване. Како није уређена обавеза да се истраживање тржишта врши пре покретања поступка ЈН, не може се потврдити ни да ли су подаци били валидни у време покретања поступка. Како за набавке спроведене у 2021. и 2022. години нису достављена документа о истраживању тржишта која потврђују процењене вредности набавки, не може се са сигурношћу тврдити да ли је исто и обављено у потпуности и на прописани

начин. Све наведено је могло утицати на обезбеђивање веће конкуренције у поступцима набавке и ефикасност поступка набавке, имајући у виду да је у готово свим поступцима ЈН (осим за набавку радова) примљена само једна понуда.

Налаз 1.3 Школа је предмете набавке у спроведеним поступцима ЈН обликовала на начин који омогућава већу конкуренцију у поступку.

Налаз 1.4 Законом о јавним набавкама је прописано да процењена вредност предмета јавне набавке мора да буде објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора да буде валидна у време покретања поступка. У поступку ревизије утврдили смо да Школа није интерним актом уредила начин утврђивања процењене вредности у смислу активности и документације коју је потребно прибавити код њеног одређивања. Школа је доставила службене белешке у којима је наведено да је процењена вредност утврђена на основу информација о ценама предмета набавке, које су прибављене телефонским путем. Добијене информације о јединичним ценама и опису предмета набавке нису документоване. Начин утврђивања валидности процењене вредности набавке у време покретања поступка, такође није документован. Имајући у виду наведено, у поступку ревизије смо утврдили да је Школа вршила измене и допуне ПЈН за 2021. и 2022. годину променом процењене вредности, као и брисањем и додавањем поступака (првобитно процењена вредност јавних набавки у 2021. години увећана је за 9.188.000 динара (68,45%), а у 2022. години за 28.593.000 динара у односу на првобитни ПЈН). Изостанак јасно утврђених метода код утврђивања процењене вредности и контролних активности од стране руководства, довео је до тога да процењена вредност набавке није увек била објективно одређена и валидна у време покретања поступка, а што је од утицаја на ефикасност самог поступка ЈН.

Налаз 1.1: *Потребе за набавком исказују се сходно постављеним циљевима пословања, преваходно на основу података из претходне године, у апсолутним износима (не и количински и описом предмета набавке), без утврђене методологије и дефинисаних параметара за исказивање истих.*

Наручилац³¹ је дужан да набавља добра, услуге или радове одговарајућег квалитета имајући у виду сврху, намену и вредност јавне набавке, односно економично трошење јавних средстава. Такође, једно од важних питања сваке јавне набавке јесте њена сврсисходност, оправданост, намена, циљ који се жели постићи, односно да се задовољи потреба корисника, а не да се те потребе непотребно превазилазе, јер ће у супротном довести до већих трошкова по јавна средства (платиће се нешто што није стварно потребно). Наручиоци треба да купују предмет јавне набавке (добра, услуге, радове) одговарајућег квалитета, по најисплативијој цени, у реалним количинама, да уговор о јавној набавци закључе благовремено³².

Исказивање потреба за набавком је кључна фаза у поступку планирања набавке којој треба посветити посебну пажњу. Да би се овај посао ефикасно спровео, од наручиоца се очекује да успостави јасне процедуре у планирању и исказивању потреба за набавком, као и добру комуникацију између различитих сектора/јединица унутар организације.

Правилником о ЈН Школа је уредила: начин планирања, спровођење поступка јавне набавке и планирање и спровођење набавки на које се закон не примењује.

Истим актом уређено је да послове планирања ЈН обавља Тим за планирање, кога чине директор, секретар и шеф рачуноводства, према унутрашњој организацији Школе. Приликом сложених набавки, Школа може ангажовати стручна лица која нису у њој запослена³³.

³¹ Члан 6. ЗЈН

³² Коментар ЗЈН, страна 34

³³ члан 19. Правилника о ЈН

Приликом одлучивања које ће набавке бити обухваћене ПЈН, анализирају се приоритети, имајући у виду потребе за редовно обављање делатности и потребе за унапређењем делатности, као и критеријуме за планирање³⁴.

Школа интерним актом није уредила начин утврђивања и исказивања потреба за набавком и документовање истих, нарочито у погледу количина и описа техничких спецификација предмета набавке.

На питање како се утврђују стварне потребе, Школа је образложила³⁵ да већ деценијама има исте потребе, са малим одступањима у техничким спецификацијама и количинама, а од јавних поступака то су електрична енергија и организација екскурзија и студијских путовања. Средства која Школа добија, наведено је у наставку, ограничена су и при планирању се користе вредности из претходне године, која се увећава за одређени проценат. Наведено није документовано. Школа, назначено је у наставку, у зависности од планираног буџета, односно одобрених апропријација врши корекцију исказаних потреба стручних већа и служби за 2021. и 2022. годину за набавке на које се одредбе ЗЈН не примењују, о чему је доставила документацију.

Количине **радова на текућем одржавању зграде у 2021. години** одређене су на основу Предмера и прорачуна за радове на текућем одржавању зграде Друге економске школе лиценцираног инжењера.

Као последица неадекватног исказивања потреба Школа је у 2021. години имала три, а у 2022. години две измене ПЈН, односно накнадно додавање поступака јавних набавки и одустанак од планиране набавке (рачунарска опрема-2021. година).

У поступку ревизије је утврђено да Школа интерним актом није уредила начин утврђивања стварних потреба, лица одговорна у свакој фази овог процеса, неопходну документацију, као ни обавезу документовања количина и јединичних цена које су важиле у тренутку исказивања потреба.

Предлог Годишњег плана јавних набавки доноси директор а усваја Школски одбор. Тим за планирање објављује усвојени ПЈН на Порталу јавних набавки и на интернет страници Школе у року од десет дана од дана доношења³⁶.

Налаз 1.2. Школа није документовала спроведена истраживања тржишта предмета набавке, што је од утицаја на обезбеђивање конкуренције.

Истраживање тржишта је процес који се спроводи у фази планирања поступка набавке ради прикупљања информација о одређеним добрима и услугама који су заступљени на тржишту и броју и структури потенцијалних понуђача. Истраживање тржишта представља радњу, односно важан корак у поступку јавних набавки који претходи планирању и спровођењу поступака јавних набавки, а од којег у великој мери зависи ефикасност и економичност набавке, а које подразумева прикупљање података о ценама и другим перформансама предмета набавке, односно техничким спецификацијама, квалитету, периоду гаранције, одржавању и сл.

Наручилац мора да спроведе истраживање тржишта како би објективно утврдио процењену вредност предмета јавне набавке³⁷. Такође, пре спровођења поступка јавне набавке

³⁴ члан 22. Правилника о ЈН

³⁵ допис без броја од 6. септембра 2023. године

³⁶ чл. 34. и 35. Правилника о ЈН

³⁷ Члан 29. ЗЈН

наручилац може да спроведе истраживање тржишта ради припреме поступка јавне набавке и информисања привредних субјеката о својим плановима и захтевима у вези са набавком³⁸.

Наручилац је дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања јавне набавке, па би стога и спроведено истраживање тржишта предмета набавке требало документовати у писаној форми³⁹.

Истраживање тржишта треба да обухвати следеће аспекте⁴⁰:

- Испитивање тржишних услова и потенцијалних добављача,
- Поређење цена производа / услуга које су потребне између потенцијалних добављача,
- Поређење квалитета неопходних производа / услуга између потенцијалних добављача,
- Испитивање времена испоруке и капацитета испоруке,
- Испитивање других важних услова (гаранције, резервације, итд).

Чланом 20. Правилника о ЈН уређено је да истраживање тржишта спроводи административно-финансијски референт или лице које је иницирало покретање набавке, прикупљањем информација о ценама и понуди предмета набавке, као и прикупљањем понуда путем интернета, доступних база података и огласа, у зависности од количина и врсте добара, услуга и радова. О истраживању тржишта може да се сачини записник, службена белешка или други доказ о начину утврђивања процењене вредности набавке. На овај начин уређена је могућност сачињавања записника, службене белешке или другог доказа о начину утврђивања процењене вредности набавке, али није уређена обавеза документовања ових активности.

Правилником о ЈН даље је уређено⁴¹:

- на основу добијених резултата врши се процена потребних финансијских средстава ради израде предлога финансијског плана,
- по усвајању финансијског плана Тим за планирање усклађује утврђене спецификације са одобреним средствима и одређује предмет сваке појединачне ЈН имајући у виду истоврсност ЈН,
- предмет ЈН се одређује на начин да представља техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину.

Школа интерним актом није прецизирала начин документовања спроведених активности приликом истраживања тржишта а пре сачињавања Плана јавних набавки, као ни неопходне активности и начин документовања непосредно пре покретања поступка ЈН.

У 2021. и 2022. години Школа је спровела набавке електричне енергије, услуга путовања и радова, а у службеним белешкама (за услуге) је наводила да је процењена вредност утврђена на основу телефонског позивања потенцијалних понуђача.

У Службеној белешци о начину утврђивања процењене вредности јавних набавки, број: 56/1 од 25. децембра 2020. године такође је назначено је да је процењена вредност рачунарске опреме одређена телефонским позивањем три потенцијална понуђача са упитом о ценама производа планираних за набавку. Тражене карактеристике, количина и упоредни преглед понуђених цена нису документовани. Школа је образложила да не поседује документацију у вези са процењеном вредношћу и техничком спецификацијом, „јер је фирма коју школа ангажује за одржавање рачунара и рачунарске мреже радила тај део посла тако што је телефонским путем позивала одређене понуђаче из службене белешке и нама јавила процењену вредност која је уписана у радну верзију плана.“ Школа је касније одустала од ове набавке.

³⁸ Члан 89. ЗЈН

³⁹ Члан 41. ЗЈН

⁴⁰ Извештај о ревизији сврсисходности „Ефикасност и економичност примене преговарачког поступка без објављивања позива за подношење понуда“, број: 400-3096/2016-08 од 18. септембар 2017. године.

⁴¹ чланови 20-21.

Субјект ревизије није доставио доказе да је истраживање тржишта вршено телефонским путем јер службене белешке садрже износ процењене вредности, али не и податке о траженим количинама, понуђеним јединичним ценама и траженим карактеристикама предмета набавке, као ни документоване јединичне цене.

За спроведене набавке у посматраном периоду (услуге екскурзија, односно путовања) Школа је сачинила белешке, али није документовала да је за предметне набавке прикупљено довољно информација о потенцијалним понуђачима на тржишту, ценама, доступности предмета набавке на тржишту у погледу тражених карактеристика/спецификација. Није познато у ком моменту су запослени вршили истраживање тржишта, а не може се потврдити ни да ли су подаци били валидни у време покретања поступка. Документација о испитивању и истраживању тржишта која би потврдила службене белешке није достављена (прибављене понуде).

Све описано је могло утицати да се не оствари већа ефикасност у спровођењу поступка ЈН, обезбеђивање веће конкуренције у поступцима ЈН и економичности набавке.

Просечан број пристиглих понуда у 2021. години је износио 2,33 понуде, при чему треба имати у виду да је за набавку радова пристигло пет понуда, док је у осталим поступцима примљена по једна понуда. У 2022. години у сваком поступку (имајући у виду партије) примљена је по једна понуда. Школа није обезбедила конкуренцију у поступцима ЈН, имајући у виду да је прибавила само једну понуду, што за последицу може имати набавку предмета набавке по неповољнијим условима.

Налаз 1.3: Школа је предмете набавке у спроведеним поступцима ЈН обликовала на начин који омогућава већу конкуренцију у поступку.

Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију⁴², односно омогућавање већем броју привредних субјеката да поднесу понуду у конкретном поступку јавне набавке је основни начин обезбеђења економичније употребе јавних средстава. Тако је обавеза наручиоца да у оквиру својих објективних потреба предмет набавке одреди тако да омогући што већу конкуренцију.

Такође, наручилац може да одлучи да предмет јавне набавке обликује у више партија на основу објективних критеријума (према врсти, количини, својствима, намени, месту или времену извршења и сл.), при чему одређује предмет и обим поједине партије, узимајући у обзир проширење конкуренције и давање могућности учешћа малих и средњих предузећа у поступку јавне набавке када је то оправдано⁴³.

Чланом 24. Правилника о ЈН дефинисано је да се, увек када је то могуће и сврсисходно са становишта циљева набавке, наручилац ће предмет ЈН обликовати по партијама, при чему ће партија представљати истоврсну целину добара, услуга и радова. Предмет набавке, уређено је даље истим чланом, обликоваће се по партијама када год је то могуће, а посебно се мора обратити пажња на искуства из претходних година о реализацији ЈН које су биле обликоване по партијама и да ли су све партије биле реализоване.

Када је предмет ЈН подељен у партије, Школа одређује процењену вредност сваке партије, при чему процењена вредност овакве набавке укључује процењену вредност свих партија за период на који се закључује уговор⁴⁴. Истим чланом даље је уређено да Школа не може да избегне примену ЗЈН за поједину партију ако је збир вредности свих партија једнак или већи од износа прагова прописаних истим законом. Изузетно, Школа не мора да примењује одредбе ЗЈН на набавку једне или више партија ако је појединачна процењена

⁴² Члан 7. ЗЈН

⁴³ Члан 36. ЗЈН и Коментар страна 245

⁴⁴ члан 29. Правилника о ЈН

вредност те партије мања од 300.000 динара за добра или услуге, односно мања од 500.000 динара за радове и ако укупна процењена вредност свих тих партија није већа од прагова прописаних ЗЈН.

Набавка не сме да буде обликована са намером избегавања примене Закона или избегавања примене одговарајуће врсте поступка ЈН или са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или неповољнији положај. Врсту поступка набавке одређује Тим за планирање, имајући у виду врсту и специфичност предмета набавке, доступност, динамику набавке и процењену вредност.

Школа није обликовала по партијама поступке набавки добара: електричне енергије (ЈН 01/21 и ЈН 01/22), Екскурзија ученика другог разреда (ЈН 03/21), Студијско путовање четвртог разреда (ЈН 02/22) и Екскурзију ученика првог разреда у школској 2022/2023. години (ЈН 04/22).

Број примљених понуда у поступцима дат је у Табели број 3.

Табела број 3: Преглед примљених понуда по спроведеним поступцима

Број ЈН	Опис јавне набавке	Број пристиглих понуда
01/21	Електрична енергија	1
01/22	Електрична енергија	1
02/21	Радови на текућем одржавању зграде	5
03/21	Екскурзија ученика другог разреда	1
02/22	Студијско путовање четвртог разреда	1
03/22	Путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години-Партија 1-други разред	1
	Путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години-Партија 1-трећи разред	1
	Путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години-Партија 1-четврти разред	1
04/22	Екскурзија ученика првог разреда у школској 2022/2023. години	1

Предмет ових набавки одређен је на начин да представља техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину и омогућава већу конкуренцију у поступку.

Школа је предмет набавке обликовала у три партије у поступку набавке путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години, због различитих дестинација и периода реализације.

Налаз 1.4. Школа није интерним актом уредила начин одређивања процењене вредности пре покретања поступка, нити је документовала спроведено истраживање тржишта и примењену методологију утврђивања процењене вредности, због чега се не може тврдити да је иста била објективна и валидна у време покретања поступка.

Процењена вредност предмета јавне набавке мора да буде објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора да буде валидна у време покретања поступка.⁴⁵

Да би наручилац објективно одредио процењену вредност јавне набавке, као саставни податак плана јавних набавки, важно је да добро дефинише своје потребе, те да након тога испита тржиште проучавајући цене на тржишту за ниво квалитета који му је потребан, те да у зависности од информација до којих дође истраживањем тржишта одреди процењену вредност јавне набавке. Такође, уколико наручилац, пре покретања поступка ЈН, не испита поново тржишне цене за производ који набавља, већ само у одлуци о спровођењу поступка препише процењену вредност из плана ЈН може доћи до тога да све понуде које добије прелазе процењену вредност јавне набавке. Законодавац је прописао да процењена вредност јавне набавке мора да буде објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању

⁴⁵ Члан 29. ЗЈН

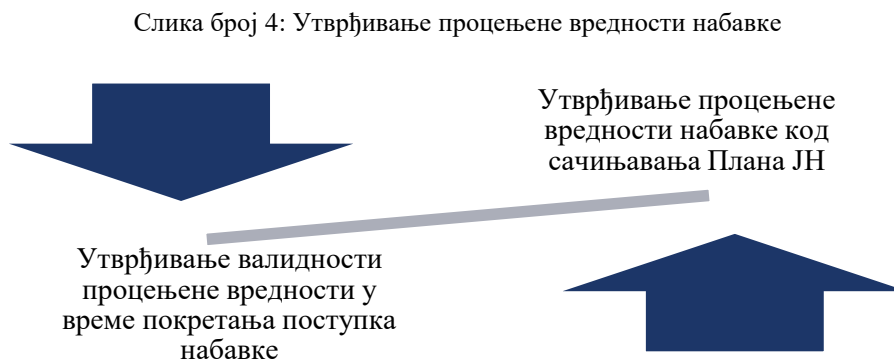
тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора да буде валидна у време покретања поступка.

Наручилац је дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања⁴⁶.

Након спроведених активности планирања набавки, наручилац доноси План јавних набавки⁴⁷. План јавних набавки и све његове касније измене или допуне наручилац објављује на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници. Уколико се у току године јави оправдана потреба за новом јавном набавком, изменом предмета јавне набавке или повећањем процењене вредности јавне набавке за више од 10%, наручилац врши измену и допуну Плана јавних набавки. План јавних набавки би требало ускладити са развојним и годишњим планом рада школе, имајући у виду да се развојним планом одређују приоритети у остваривању образовно-васпитног рада, план и носиоци активности и друга питања од значаја за развој школе⁴⁸, док се годишњим планом рада утврђују време, место, начин и носиоци остваривања програма образовања и васпитања⁴⁹.

Процењену вредност набавке би требало одредити кроз истраживање тржишта и прикупљањем података о јединичним ценама које одговарају траженом квалитету и које се примењују на планирану количину предмета набавке. Такође, истраживање тржишта би требало да обухвати довољан број доступних и проверљивих информација у вези са планираном набавком, као што је кретање цена, количина, квалитет, временски период набавке, статистички подаци, објављивање информација надлежних институција, комора или удружења, степен развијености тржишта предмета ЈН, број потенцијалних понуђача и друго. За ове сврхе могу се користити упити потенцијалним понуђачима, важећи јавно доступни ценовници, увиди у интернет странице, статистички подаци, искуствене информације поткрепљене документима. Изворе података неопходно је обезбедити из што више извора (нпр. минимално три понуђача предмета набавке уколико је то могуће или образложење уколико је то немогуће учинити за поједине предмете набавке). Прикупљени подаци користе се за калкулацију – утврђивање процењене вредности набавке. Вредност укупне набавке се рачуна на основу прибављених цена и количина које се набављају. Уколико се прибављене јединичне цене предмета набавке значајно разликују међусобно, требало би размотрити начин усвајања цене која ће служити као параметар код утврђивања процењене вредности (просечна цена, највиша, најнижа цена или друго). Такође при утврђивању процењене вредности набавке треба узети у обзир очекивану инфлацију (за све набавке), промену курса динара у односу на евро или другу валуту када се набављају добра/услуге/радови из иностранства⁵⁰.

Процењена вредност набавке се према одредбама Закона о јавним набавкама утврђује два пута, како је приказано на следећој слици:

⁴⁶ Члан 41. ЗЈН

⁴⁷ Члан 88. ЗЈН

⁴⁸ Члан 9. Закона о средњем образовању и васпитању

⁴⁹ Члан 62. Закона о основама система образовања и васпитања

⁵⁰ Пример добре праксе, инструкције и додатна појашњења утврђивања процењене вредности набавке и истраживање тржишта једног КЈС.

Чланом 26. и 27. Правилника о ЈН Школа је уредила да, у случају набавке стандардних добара која су опште доступна на тржишту или добара чија се набавка периодично понавља, односно уобичајених услуга чија се набавка периодично понавља, израчунавање процењене вредности заснива се на:

- укупној стварној вредности свих уговора истог предмета набавке који су додељени у претходних 12 месеци или током претходне буџетске године, која је прилагођена, ако је могуће, променама у количини или вредности које би настале у наредних 12 месеци или
- укупној процењеној вредности сукцесивних испорука/пружених услуга у току 12 месеци од прве испоруке/извршене услуге.

Укупну вредност радова, као и добара и услуга неопходних за извођење радова⁵¹ може одредити и на основу вредности из техничке документације Студије оправданости са идејним пројектом, Пројекта за грађевинску дозволу или Пројекта за извођење радова, израђеног од инжењера одговарајуће струке. Израчунавање процењене вредности ЈН радова заснива се на укупној вредности радова као и добара и услуга неопходних за извођење радова, укључујући и укупну процењену вредност добара и услуга које евентуално наручилац ставља на располагање извођачу под условом да су неопходни за извођење радова.

На описани начин, Школа је интерним актом предвидела могућност (не и обавезу) узимања у обзир промене количина и цена, чиме није прецизирала начин утврђивања и документовања стварних потреба, у погледу количина и техничких спецификација.

Један од критеријума који се примењују за планирање сваке набавке наведен у Правилнику о ЈН је да ли је процењена вредност набавке одговарајућа, с обзиром на циљеве набавке, а имајући у виду техничке спецификације, неопходне количине и стање на тржишту (цена и остали услови набавке)⁵².

Школа интерним актом није утврдила обавезу да процењена вредност јавне набавке одражава реалну вредност саме набавке и да буде валидна у време покретања поступка. Последице, нису предвиђене ни активности, лица одговорна за њихово спровођење и начин документовања који би прецизирали обезбеђивање истог.

Школа није вршила проверу валидности процењене вредности пре покретања поступка ЈН, како је прописано ЗЈН, због чега се не може потврдити да је процењена вредност набавки била валидна у време покретања поступака. Школа није уредила начин утврђивања процењене вредности предмета набавке, јер није документовала прибављене информације о ценама путем истраживања тржишта. Сачињаване су службене белешке о начину утврђивања процењене вредности јавних набавки, без документовања вредности које су у њима садржане.

Процењена вредност **електричне енергије у 2021. и 2022. години** је одређена на основу потрошње у току претходне (податак из службених белешки о начину утврђивања процењене вредности јавних набавки, број: 56/1 од 25. децембра 2020. године и број: 112/1-1 од 25. јануара 2022. године).

Процењена **вредност радова на текућем одржавању зграде у 2021. години** одређена је на основу Предмера и прорачуна за радове на текућем одржавању зграде Друге економске школе лиценцираног инжењера.

⁵¹ члан 28. Правилника о ЈН

⁵² члан 18. Правилника о ЈН

ПЈН за 2021. годину од 28. децембра 2020. године предвиђена је набавка радова процењене вредности од 11.292.000 динара (у износу назначеном на белешци од 25. децембра 2020. године).

Школа је Секретаријату за образовање и дечју заштиту упутила Захтев за обезбеђење финансијских средстава за набавку радова, бр. 123 од 20. јануара 2021. године, у износу на који гласи израђени Предмер и прорачун за радове на текућем одржавању зграде Друге економске школе, без броја и датума (13.157.750 динара без ПДВ-а, односно 15.789.300 динара са ПДВ-ом). Верзијом 2 ПЈН од 1. фебруара 2021. године, Школа је предвидела набавку радова на текућем одржавању зграде у износу од 13.158.000 динара.

На основу новог Предмера и прорачуна за радове на текућем одржавању зграде Друге економске школе, без броја и датума, Секретаријату за образовање и дечију заштиту достављен је нови Захтев за обезбеђење финансијских средстава за набавку радова-радови на текућем одржавању објекта школе, са пратећим услугама, деловодни број: 852 од 11. јуна 2021. године (17.525.640 динара без ПДВ-а, односно 21.030.768 динара са ПДВ-ом). Верзијом 3 ПЈН од 22. јуна 2021. године планирана средства су повећана на износ од 17.526.000 динара. Закључком градоначелника Града Београда, број: 6-5338/21-Г од 4. августа 2021. године обезбеђена су средства за наведене намене у износу од 21.030.768 динара, односно у износу новог захтева.

У Службеној белешци о начину утврђивања процењене вредности јавних набавки, број: 56/1 од 25. децембра 2020. године назначено је да је процењена вредност **рачунарске опреме** одређена телефонским позивањем три потенцијална понуђача са упитом о ценама производа планираних за набавку.

Процењена вредност набавки услуга: **екскурзија ученика другог разреда у 2021. години (ЈН 03/21), Студијског путовања четвртог разреда (ЈН 02/22), путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години (ЈН 03/22) и екскурзија ученика првог разреда у школској 2022/2023. години (ЈН 04/22)** утврђене су, према подацима из службених белешки о начину утврђивања процењене вредности јавних набавки, пре доношења ПЈН, телефонским позивањем потенцијалних понуђача који, на територији Београда, пружају услуге организације путовања ученика средњих школа. Наведено није документовано.

Дестинација студијског путовања је одређена на основу Позивног писма ЈУ „Центар средњих школа“, Требиње, Република Српска, број: 01-235/1-22 од 23. марта 2022. године, а дестинације осталих путовања одлукама Наставничког већа, по достављеним предлозима програма помоћника директора.

У Табели број 4. дат је упоредни преглед процењене вредности, уговорене вредности и извршења уговора.

Табела број 4: Упоредни преглед процењене вредности, уговорене вредности и извршења уговора о ЈН по поступцима спроведеним у 2021. и 2022. години у динарима

Редни број	Опис јавне набавке	Процењена вредност	Уговорена вредност/Вредност понуде		Извршење уговора	% уговорене вредности без ПДВ-а у односу на ПВ	% извршења у односу на Угов. вред.са ПДВ-ом	Напомена
			без ПДВ-а	са ПДВ-ом				
2021. година								
1	Електрична енергија	1.084.000	714.291	857.150	1.285.469	65,89	149,97	Вредност уговора из понуде по ЈЦ за дате количине. Извршење уговора чине укупни расходи извршени по рачунима
2	Радови на текућем одржавању зграде	17.526.000	15.838.345	19.006.015	21.001.472	90,37	110,53	Анексом повећана вредност радова (непредвиђени и накнадни радови) на 21.007.832 динара
3	Екскурзије ученика другог разреда	4.000.000		3.440.800	3.326.859		96,69	
2022. година								
1	Електрична енергија	1.086.000	2.233.246	2.679.895	1.353.636	105,64	50,51	Вредност уговора из понуде по ЈЦ за дате количине. Извршење уговора чине укупни расходи извршени по рачунима
2	Студијско путовање четвртог разреда	3.510.000	3.428.311	3.515.550	2.058.190	97,67	58,55	Вредност уговора из понуде и оквирног споразума
3	Путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години - Партија 1 -2. разред-Београд-Крушедол, Сремски Карловци-Петроварадин-Суботица-Сомбор-Палић-Београд	4.250.000		4.197.500	3.930.970	0,00	93,65	Вредност уговора из понуде
	Путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години-Партија 2 -3. разред-Београд-Требиње-Београд	5.333.333		7.892.500	2.536.914	0,00	32,14	Вредност уговора из понуде
	Путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години-Партија 3 -4. разред-Београд-Олупис Веах-Вергина-Солун-Метеори-Игуменца-Крф-Београд	11.250.000		10.737.500	7.379.770	0,00	68,73	Вредност уговора из понуде
4	Екскурзије ученика првог разреда у школској 2022/2023. години	4.250.000	4.012.350	4.068.700	3.479.839	94,41	85,53	Вредност уговора из понуде

Напомена: У табели је вредност уговора о набавци електричне енергије по усвојеним понудама (за предвиђене количине и понуђене јединичне цене). Извршење уговора дато је у износу плаћених рачуна по уговорима (електрична енергија и остали трошкови).

Поређење процењене вредности екскурзија и студијског путовања са вредностима из понуда, односно оквирног споразума указује да процењена вредност набавки није била валидна у време покретања поступака.

Документација која би потврдила податке о процењеној вредности ЈН из сачињених белешки није достављена. Школа је образложила⁵³ да је, у вези са процењеном вредношћу набавки које су наведене у службеним белешкама, вршено позивање телефонским путем и рачунање процењене вредности „на лицу места“, а затим тај податак уписиван у радну верзију финансијског плана, на основу кога је израђиван план набавки.

⁵³ у допису без броја од 6. септембра 2023. године

Иако је Школа предузела све активности предвиђене Правилником о ЈН, документовање јединичних цена (осим за радове) није предвиђено и није вршено, због чега се не може потврдити да су биле важеће у тренутку сачињавања ПЈН.

Због наведеног се не може утврдити на који начин су одређене процењене вредности јавних набавки у спроведеним поступцима (осим у поступку набавке радова). Планиране количине нису исказане (рачунарска опрема).

Школа је у 2021. години извршила три измене и допуне ПЈН, и то:

1. набавка рачунарске опреме је брисана у Верзији 2 ПЈН (1.046.000 динара),
2. процењена вредност радова је повећавана два пута, и то са 11.292.000 динара (иницијално) на 13.158.000 динара (у Верзији 2 ПЈН), а затим на 17.526.000 динара (у Верзији 3 ПЈН), по достављеном предмеру и прорачуну радова и
3. додавањем једног поступка (екскурзија ученика другог разреда) процењене вредности 4.000.000 динара.

Измене и допуне ПЈН, имале су за последицу и повећање процењене вредности у 2021. години (за 9.188.000 динара (68,45%) при чему је првобитна вредност свих планираних ЈН износила 13.422.000 динара).

У 2022. години Школа је извршила две допуне ПЈН, тако што су додата три нова поступка:

1. у Верзији 2 ПЈН додато је студијско путовање четвртог разреда,
2. у Верзији 3 ПЈН додати су поступци: путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години и екскурзија ученика првог разреда у школској 2022/2023. години.

Укупно повећање процењене вредности у односу на иницијални ПЈН (којим је предвиђена само набавка електричне енергије процењене вредности од 1.086.000 динара) је износило 28.593.000 динара.

Школа није документовала да је извршила проверу процењене вредности пре покретања поступка јавне набавке.

Изостанак јасне методологије у утврђивању процењене вредности предмета набавке може указивати на ризик да процењена вредност набавки неће бити утврђена на објективан начин, као и да неће бити валидна у време покретања поступка.

У поступку ревизије, на питање да ли је и на који начин обезбеђено да је процењена вредност спроведених поступака јавних набавки валидна у време покретања поступка, Школа се изјаснила⁵⁴ да није вршила проверу да ли је процењена вредност валидна у време покретања поступка набавки.

Све наведено указује да процењена вредност јавних набавки није увек била објективно одређена.

⁵⁴ допис без броја од 6. септембра 2023. године

ЗАКЉУЧАК 2. *Иако је поступке ЈН спровела у складу са планираном динамиком, Школа интерним актом није уредила начин, време и лица одговорна за сачињавање техничких спецификација предмета набавке и одређивање критеријума за избор привредног субјекта, што је за последицу имало навођење назива хотела у поступку набавке услуге организације екскурзије и дефинисање критеријума који се не могу довести у логичку везу са предметом набавке, што је од утицаја на обезбеђивање конкуренције и на ефикасност поступка набавке.*

Циљ је био да утврдимо да ли субјекти ревизије спроводе поступке јавних набавки благовремено и да ли предмете набавки описују на јасан и објективан начин који одговара њиховим стварним потребама, а у циљу постизања најбољег односа цене и квалитета предмета набавке.

На основу постављеног циља истражили смо да ли субјекти ревизије:

- спроводе поступке јавних набавки у складу са Планом јавних набавки;
- описују техничке карактеристике предмета набавке на јасан и објективан начин који одговара стварним потребама наручиоца;
- постављају критеријуме за избор привредног субјекта који су неопходни за извршење јавне набавке и који су у логичкој вези са предметом набавке.

На основу анализе документације субјекта ревизије, достављених изјашњења, одржаних интервјуа и аналитичких доказа, донели смо закључак који темељимо на следећим налазима.

Налаз 2.1 Школа је поштовала планирану динамику покретања поступака ЈН и поступке ЈН спроводила благовремено.

Налаз 2.2 Законом о јавним набавкама је прописано да се техничким спецификацијама, које се наводе у конкурсној документацији, утврђују тражене карактеристике радова, добара или услуга које се набављају и све друге околности које су од значаја за извршење уговора, а тиме и за припрему понуде. У поступку ревизије утврдили смо да Школа интерним актом није уредила начин и време сачињавања техничких спецификација, као ни лица одговорна за њихово сачињавање, начин контроле и начин документовања израде техничких спецификација. Техничка спецификација радова на текућем одржавању зграде (ЈН 02/21) одређена је на јасан начин у погледу описа радова и добара, разврстаних у две целине, са датим јединицама мере и количинама. Такође у техничкој спецификацији набавке услуга путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години (ЈН 03/22) наводи се конкретан назив хотела у коме би требало да буду смештени ученици, што је могло упућивати на услуге које пружа одређени привредни субјект (агенција која остварује сарадњу са назначеним хотелом). Наведно је од утицаја на обезбеђивање конкуренције у поступцима ЈН, нарочито што је за сваку партију прибављена по једна понуда.

Налаз 2.3 Наручилац одређује критеријуме за избор привредног субјекта увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке и који морају да буду у логичкој вези са предметом набавке и сразмерни предмету набавке. Школа интерним актом није уредила начин и лица одговорна за одређивање критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, као ни начин њиховог документовања. Код појединих поступака ЈН (набавка услуга-студијско путовање четвртог разреда-ЈН 02/22 и путовање другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години-ЈН 03/221) Школа је одредила критеријуме за избор привредног субјекта који се не могу довести у логичку везу са предметом набавке и нису сразмерни предмету набавке, без навођења конкретног разлога за такво поступање. Пре одређивања критеријума за избор Школа није извршила истраживање тржишта у погледу броја потенцијалних понуђача који могу да одговоре на постављене услове. Наведено поступање ствара ризик ограничења конкуренције и постизања веће ефикасности у поступцима набавки.

Налаз 2.1: Школа је поштовала планирану динамику покретања поступака ЈН и поступке ЈН спроводила благовремено.

Наручилац је дужан да обезбеди да се поступак јавне набавке спроводи и уговор додели у роковима и на начин прописан овим законом, са што мање трошкова везаних за поступак и извршење јавне набавке⁵⁵.

Ефикасност подразумева спровођење поступака јавних набавки на начин који обезбеђује благовремено закључење и реализацију уговора о јавној набавци, са што мање трошкова везаних за поступак и извршење јавне набавке. Од ефикасности у доброј мери зависи и обављање делатности наручиоца, као и задовољења потреба крајњих корисника⁵⁶.

Школа је интерним актом уредила да наручилац у временском року који је у ПЈН означен за покретање поступка, кад је то могуће, покреће поступак ЈН⁵⁷. Истим актом уређено је да директор или лице које он овласти или лице које је одговорно за израду техничке спецификације издаје писани предлог за покретање поступка ЈН лицу запосленом на пословима ЈН. Предлог садржи упутство за израду предлога одлуке о спровођењу поступка и предлог о саставу комисије за јавну набавку, односно одређивању лица које ће спроводити поступак ЈН. Лице које је одговорно за израду техничке спецификације није прецизирано интерним актом.

Иако је покретање поступка уређено на описани начин, секретар је директору упутио обавештења о потреби покретања поступка јавне набавке електричне енергије у 2021. и 2022. години. У обавештењима је назначено да је потребно закључити нови уговор најкасније у року од месец дана како би се избегло резервно снабдевање, које је скупље и неповољније за Школу.

Планови ЈН за 2021. и 2022. годину садрже оквирно време покретања поступка, односно назначени квартал.

У поступку ревизије утврдили смо да је субјект ревизије покретао поступке ЈН у складу са Планом ЈН за дату годину. Такође, Школа је уговоре за набавку електричне енергије закључила у складу са истеком претходних уговора. На основу наведеног се може закључити да је Школа испоштовала дефинисану динамику спровођења поступка ЈН.

У поступку ревизије утврђено је да је Школа јавни позив за набавку услуга **Путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години (ЈН 03/22)**, процењене вредности од 20.833.000 динара, објавила на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа.

Јавни позив за **набавку радова на текућем одржавању зграде (ЈН 02/21)** није објављен на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, иако је процењена вредност ове набавке 17.526.000 динара. Наведено није у складу са чланом 105. став 8. Закона о јавним набавкама.

⁵⁵ Члан 6. став 2. ЗЈН

⁵⁶ Коментар ЗЈН

⁵⁷ члан 39. Правилника о ЈН

Налаз 2.2: Школа интерним актом није уредила начин и време сачињавања техничких спецификација, као ни лица одговорна за њихово сачињавање, начин контроле и начин документовања израде техничких спецификација, при чему је у поступку набавке услуга назначила називе захтеваних хотела.

ЗЈН је детаљније прописао начин сачињавања техничких спецификација предмета набавке у делу Техничке спецификације у којима је прописао општа правила о техничким спецификацијама, начин одређивања техничких спецификација, коришћење техничких спецификација као и коришћење ознака приликом састављања техничке спецификације⁵⁸.

Техничким спецификацијама, које се наводе у конкурсној документацији, утврђују се тражене карактеристике радова, добара или услуга које се набављају и све друге околности које су од значаја за извршење уговора, а тиме и за припрему понуде (место и рокови извршења, посебни захтеви у погледу начина извршења предмета набавке и сл.)⁵⁹.

Одређивањем техничких спецификација наручилац жели бити сигуран да ће добити оно што му је потребно при чему мора посебно водити рачуна да не ограничи конкуренцију са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или неповољнији положај, а нарочито не може онемогућавати било којег привредног субјекта да учествује у поступку јавне набавке коришћењем дискриминаторских критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, техничких спецификација и критеријума за доделу уговора⁶⁰. Техничке спецификације морају свим привредним субјектима да омогуће једнак приступ и не смеју да неоправдано ограничавају конкуренцију у поступку јавне набавке⁶¹.

Сходно наведеном, техничке спецификације не могу бити усмерене ка избору одређеног понуђача, или одређеног произвођача, већ морају бити описане на објективан начин који одговара потребама наручиоца (намена и примена предмета набавке) и који је као такав у складу са понудом на тржишту.

Предлагач набавке би требало да дефинише основне минималне техничке карактеристике - спецификације које предмет јавне набавке мора да задовољи и које га ближе одређују (особине, квалитет, структура и друго). Наведено је значајно, имајући у виду да се процењена вредност набавке утврђује узимајући у обзир цене за тражени квалитет, односно минималне спецификације предмета. Основне техничке карактеристике служе као основ (оквир) за израду детаљнијих техничких спецификација које чине саставни део конкурсне документације за предметну набавку и коју сачињава лице или именована комисија за спровођење ЈН⁶².

Правилником о ЈН⁶³ Школа је уредила да конкурсна документација мора да буде сачињена на начин да омогући припрему и подношење понуде, односно пријаве. Конкурсна документација, уређено је истим чланом, у зависности од врсте поступка ЈН нарочито садржи податке о предмету набавке, техничке спецификације, критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта, критеријуме за доделу уговора, обрасце документа које подносе кандидати и понуђачи, информације о прописаним обавезама и друге информације потребне за припрему и подношење понуде, ако нису садржани у јавном позиву и другим огласима који се користе као јавни позив.

Техничким спецификацијама које се наводе у конкурсној документацији утврђују се тражене карактеристике радова, добара или услуга које се набављају и све друге околности које су од значаја за извршење уговора, а тиме и за припрему понуде (место и рокови

⁵⁸ Члан 98. до 104. ЗЈН

⁵⁹ Члан 98. ЗЈН

⁶⁰ Члан 7. ЗЈН

⁶¹ Члан 98. ЗЈН

⁶² Пример добре праксе из интерног акта једног КЈС/коментар ЗЈН

⁶³ Члан 46.

извршења, посебни захтеви у погледу начина извршења предмета набавке и сл.)⁶⁴. Истим чланом је уређено да техничке спецификације морају бити одређене у складу са одредбама Закона и других прописа који регулишу област која је предмет набавке, а на сва питања која нису уређена интерним актом примењиваће се одредбе члана 98. ЗЈН. Члановима 51-53. Правилника о ЈН Школа је начин сачињавања техничких спецификација уредила навођењем одредаба ЗЈН које уређују ову област.

Начин и време сачињавања техничких спецификација и лица одговорна за њихово сачињавање, начин контроле и начин документовања израде техничких спецификација нису уређени интерним актом.

У наставку дајемо приказ сачињавања техничких спецификација предмета набавке код дела узоркованих поступка ЈН.

Табела број 5: Начин сачињавања техничких спецификација у поступцима ЈН у 2021/2022. години

Предмет набавке	На који начин су одређене техничке спецификације	Да ли су техничким спецификацијама утврђене тражене карактеристике радова, добара или услуга које се набављају и све друге околности које су од значаја за извршење уговора?	Да ли именовани чланови комисије за ЈН поседују стручна знања у вези са предметом набавке?
Радови на текућем одржавању зграде (ЈН 02/21)	Према предмеру и прорачуну за радове	Да, спецификација тражених радова је одређена на јасан начин у погледу описа радова и добара, јединица мере и количина. Школи је путем Портала ЈН указано да је, иако је назначена захтевана светиљка Beggelli LED Panel RTI 40161 или одговарајућа, у питању врло специфична светиљка и да не постоји одговарајућа која би била замена за наведену, истих карактеристика, односно да не постоји пандан других произвођача. На поновљено питање Школи која би светиљка била одговарајућа, Школа није прецизирала. Примљено је пет понуда.	У комисији су били дипломирани правник, службеник за јавне набавке и лице економске струке.
Екскурзија ученика другог разреда (ЈН 03/21)	Податке садржане у спецификацији је усвојило наставничко веће на основу предлога програма достављеног од стране помоћника директора	Да, Спецификација тражених услуга садржи програм путовања, максимални број ученика, ставке које треба обухватити приликом исказивања јединичне цене.	Да, у комисији су били наставник, родитељ и службеник за јавне набавке.
Студијско путовање четвртог разреда (ЈН 02/22)	Техничка спецификација је сачињена на основу Позивног писма ЈУ "Центар средњих школа", Требиње, Република Српска	Да, спецификација тражених услуга садржи програм путовања, оквирни број учесника, ставке које цена аранжмана обухвата.	Да, у комисији су били наставник, родитељ и службеник за јавне набавке.
Путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години (ЈН 03/22)	Податке садржане у спецификацији је усвојило наставничко веће на основу предлога програма достављеног од стране помоћника директора	Спецификација тражених услуга за сваку партију садржи: програм путовања, максимални број ученика, ставке које цена аранжмана обухвата. За сваку од партија у спецификацији су назначени конкретни називи хотела.	Да, у комисији су били наставници, родитељи и службеник за јавне набавке.
Екскурзија ученика првог разреда у школској 2022/2023. години (ЈН 04/22)	Податке садржане у спецификацији је усвојило наставничко веће на основу предлога програма достављеног од стране помоћника директора	Да, спецификација тражених услуга садржи програм путовања, максимални број учесника, ставке које треба обухватити приликом исказивања јединичне цене.	Да, у комисији су били наставник, родитељ и службеник за јавне набавке.

⁶⁴ члан 50. Правилника о ЈН

Техничке спецификације сваке од партија набавке услуга **путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години (ЈН 03/22)** садрже конкретне називе хотела које треба урачунати у цену. На описани начин, техничке спецификације ове набавке могу да упућују на услуге које пружа одређени привредни субјект (агенција која остварује сарадњу са назначеним хотелима), чиме Школа није поступила у складу са чланом 100. став 1. Закона о јавним набавкама. Описано поступање је могло утицати да се не обезбеди конкуренција у поступку. Увидом у Портал јавних набавки утврђено је да за предметну набавку није било захтева за заштиту права поднетих Републичкој комисији за заштиту права у поступцима јавних набавки.

Чланом 100. став 1. Закона о јавним набавкама прописано је да техничке спецификације не могу да упућују на посебну марку или извор или одређени процес који карактерише производе или услуге које пружа одређени привредни субјект или на жигове, патенте, врсте или одређено порекло или производњу, које би за последицу имало давање предности или елиминисање одређених привредних субјеката или одређених производа, осим ако предмет уговора то не оправдава.

Школа је образложила да су предмет ЈН услуге организације путовања (понуђачи у овом поступку су искључиво туристичке агенције), а не хотелске услуге. У наставку је подвучено да, уколико би предмет ЈН биле хотелске услуге, „могли бисмо говорити о дискриминацији понуђача услед навођења назива смештајног објекта.“ Школа је истакла да понуђачи нису хотелски објекти, већ туристичке агенције којима је могућност резервације смештајних објеката широм света омогућена путем широко доступних резервационих система и платформи, те сматра да конкуренција није ограничена. У наставку је додато да је наручилац дужан да набавља добра, услуге или радове одговарајућег квалитета имајући у виду сврху, намену и вредност јавне набавке, односно економично трошење јавних средстава, као и да сви хотели једнаке категоризације нису једнако квалитетни и по питању услуге, квалитета смештаја, исхране и хотелских садржаја. Према даљем образложењу, родитељи и одељенске старешине су тражиле од Школе да у програм путовања уђе и одређени објект који деци пружа пуну безбедност, сигурност и квалитет, „а на туристичким агенцијама, које нисмо фаворизовали, је да нам понуде најприхватљивије цене за услове које тражимо.“

Наведено образложење не може се прихватити, зато што у пракси туристичке агенције остварују пословну сарадњу са конкретним смештајним објектима, што је, имајући у виду да је захтеван смештај одређеног (не малог) броја ученика у истом тренутку, могло утицати да због непостојања претходне сарадње са туристичком агенцијом, конкуренција буде ограничена и избор оних које могу да понуде смештај у конкретно назначеним објектима сведен на веома мали број. У спроведеном поступку је, за све три партије, примљена по једна понуда⁶⁵.

⁶⁵ Записник о отварању понуда, бр. 62/3 од 1. јула 2022. године

Налаз 2.3: Школа интерним актом није уредила начин и лица одговорна за одређивање критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, при чему је у појединим поступцима јавних набавки одредила критеријуме за избор привредног субјекта, а који се не могу довести у логичку везу са предметом набавке и који нису сразмерни предмету набавке.

Критеријуми за избор привредног субјекта у поступку јавне набавке могу да се односе на:

- Испуњеност услова за обављање професионалне делатности,
- Финансијски и економски капацитет и
- Технички и стручни капацитет.

Наручилац одређује критеријуме за избор привредног субјекта увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке. Приликом одређивања критеријума за избор привредног субјекта, наручилац може да захтева само ниво капацитета који обезбеђује да ће привредни субјект бити способан да изврши уговор о јавној набавци. Критеријуми за избор морају да буду у логичкој вези са предметом набавке и сразмерни предмету набавке. Ако наручилац одреди критеријуме за избор, дужан је да у јавном позиву одреди потребни ниво капацитета и одговарајуће начине њиховог доказивања⁶⁶.

Критеријуме за избор привредних субјеката наручилац не мора да тражи и они првенствено зависе од предмета јавне набавке. Уколико се наручилац определи да их ипак тражи (све или неке од њих), те критеријуме мора јасно да дефинише и одреди у конкурсној документацији. Њих ће наручилац захтевати увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке. Смисао одређивања критеријума за избор привредног субјекта јесте да наручилац буде сигуран да ће уговор закључити са понуђачем који има капацитете да успешно реализује предметни уговор, односно да одбије све понуде понуђача који тражене капацитете немају. Приликом одређивања минималних капацитета понуђача као критеријума за избор привредног субјекта, наручилац је дужан да води рачуна да тако одређени критеријуми буду у логичкој вези са предметом јавне набавке и сразмерни предмету набавке. Такође, дужан је да води рачуна да захтева само ниво капацитета који обезбеђује да ће понуђач бити способан да изврши уговор о јавној набавци, али не више од тога⁶⁷.

Такође, наручилац је дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију, као и да не може да ограничи конкуренцију са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или неповољнији положај.

Наручилац је дужан да јавну набавку спроведе на начин који је **сразмеран предмету** јавне набавке и циљевима које треба да постигне. Критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта у поступку јавне набавке, техничке спецификације, критеријуми за доделу уговора и рокови, као и докази морају да буду сразмерни обиму, природи и сложености јавне набавке и уговора који произлази из те набавке⁶⁸. То значи да захтеви не могу да превазилазе оно што је неопходно за постизање постављеног циља (по правилу се не може тражити већи број кадрова уколико се уговор може извршити и са мањим бројем).

Стога, наручилац не може онемогућавати било којег привредног субјекта да учествује у поступку јавне набавке коришћењем дискриминаторских критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, техничких спецификација и критеријума за доделу уговора.

Правилником о ЈН⁶⁹ Школа је уредила да комисија за јавну набавку, односно лице које спроводи поступак јавне набавке, предузима све радње у поступку, а нарочито припрема огласе

⁶⁶ Члан 114. ЗЈН

⁶⁷ Коментар ЗЈН стране 331-332.

⁶⁸ Члан 7. ЗЈН

⁶⁹ члан 41.

о јавној набавци, конкурсну документацију, врши стручну оцену понуда и пријава, припрема извештаје о поступку јавне набавке, обавља потребну комуникацију у поступку јавне набавке у складу са одредбама овог закона и предузима потребне радње у случају подношења захтева за заштиту права. Истим чланом уређено је да се комисија, односно лице које спроводи поступак стара о законитости спровођења поступка.

Чланом 46. истог правилника уређено је да конкурсна документација, у зависности од врсте поступка ЈН, нарочито садржи податке о предмету набавке, техничке спецификације, критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта, критеријуме за доделу уговора, обрасце документа које подносе кандидати и понуђачи, информације о прописаним обавезама и друге информације потребне за припрему и подношење понуде, ако нису садржани у јавном позиву и другим огласима који се користе као јавни позив.

Начин и лица одговорна за одређивање критеријума за квалитативни избор привредног субјекта нису прецизирани.

Јавна набавка услуга студијског путовања четвртог разреда (ЈН 02/22): у Конкурсној документацији, у делу Критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта и упутство како се доказује испуњеност тих критеријума, у оквиру техничког и стручног капацитета, Школа је одредила да понуђач мора у моменту подношења понуде, да има радно ангажовано најмање двоје туристичких водича који поседују лиценце туристичких водича дуже од 20 година (лиценце издате 2002. године или раније).

Јавна набавка услуга путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години (ЈН 03/22): Школа је као критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта, поред осталог, одредила (за све три партије) да понуђач мора у моменту подношења понуде, да има радно ангажовано најмање четворо туристичких водича који поседују лиценце туристичких водича дуже од 20 година (лиценце издате 2002. године или раније).

Школа је доставила образложење⁷⁰ да туристичке агенције које нуде услуге реализације екскурзија у средњим школама на територији Београда у највећем броју случајева ангажују лиценциране туристичке водиче по уговору о делу, односно немају радно ангажоване туристичке водиче у радном односу на одређено или неодређено време. Регистар туристичких водича и пратилаца, назначено је даље, садржи податке о више од 2.400 лица које понуђачи могу ангажовати у сврху припреме понуде, а с обзиром на начин ангажовања водича-најчешће по уговору о делу, могуће је да један туристички водич буде радно ангажован код више понуђача у поступку јавне набавке. Због наведеног изнето је мишљење да приликом одређивања овог критеријума није начињена дискриминација међу потенцијалним понуђачима.

У наставку је додато и да је у јуну 2021. године директор изразио незадовољство квалитетом услуга туристичких водича приликом реализације претходних путовања, када је и указано на недовољно искуство водича који су реализовали та путовања.

Критеријуми за избор привредног субјекта у поступцима набавки **услуга студијског путовања четвртог разреда (ЈН 02/22) и услуга путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години (ЈН 03/22)** нису у логичкој вези са предметом набавке, нису сразмерни предмету набавке, а могли су додатно ограничити конкуренцију у спроведеним поступцима, што потврђује пристигла једна понуда⁷¹, понуђача „Dunav MG Travel“ д.о.о., Београд, у оба поступка.

⁷⁰ Појашњење критеријума за квалитативни избор привредног субјекта у поступцима ЈН 02/22 и 03/22 без броја и датума

⁷¹ Записник о отварању понуда, бр. 62/2 од 18. априла 2022. године и Записник о отварању понуда, бр. 62/3 од 1. јула 2022. године

ЗАКЉУЧАК 3. Школа интерним актом није уредила начин праћења извршења закључених уговора о јавним набавкама, што је могло имати за последицу прибављање предмета набавке на начин који није у складу са уговореним условима, док је набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН спроводила у складу са интерним актом.

Циљ је био да утврдимо да ли субјекти ревизије прате извршење уговора о јавним набавкама, да ли су набавке извршене у складу са уговореним условима и понудом понуђача, под којим условима су вршене измене закључених уговора о јавним набавкама и да ли су спроведени поступци за све набавке изнад прописаних прагова.

На основу постављеног циља истражили смо да ли субјекти ревизије:

- прате извршење закљученог уговора о јавним набавкама, односно да ли спроводе набавке у складу са уговореним условима и понудом понуђача (рокови испоруке, квалитет и квантитет испоручених предмета набавке, уговорне казне-пенали),
- врше измене уговора о јавним набавкама у складу са условима из конкурсне документације,
- спроводе набавке које су изузете од примене одредби ЗЈН, на начин који су уредили интерним актом и да ли је било набавки ван спроведених поступака.

На основу анализе документације субјекта ревизије, достављених изјашњења, одржаних интервјуа и аналитичких доказа, донели смо закључак који темељимо на следећим налазима.

Налаз 3.1 Иако је Законом о јавним набавкама прописана обавеза наручиоца да посебним актом ближе уреди праћење извршења уговора о јавној набавци, Школа интерним актом није уредила начин праћења извршења закључених уговора. Наведено је могло имати за последицу прибављање предмета набавке на начин који није у складу са уговореним условима. Уговором о јавној набавци радова-Радови на текућем одржавању зграде, предвиђено је да се уз записник о примопредаји радова сачињава и коначни обрачун вредности изведених радова који врши комисија састављена од представника Школе и извођача радова, уз учешће надзорног органа. Школа је у поступку ревизије доставила Коначни обрачун за изведене радове којим је констатована вредност изведених радова.

Налаз 3.2 Измене уговора о јавним набавкама у посматраном периоду вршене су у складу са документацијом о набавци и закљученим уговорима.

Налаз 3.3 Школа је спровела поступке набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН у складу са интерним актом којим је уредила ову област и није имала неспроведене поступке ЈН.

Налаз 3.1: Школа интерним актом није уредила начин праћења извршења закључених уговора, што је могло имати за последицу прибављање предмета набавке на начин који није у складу са уговореним условима.

Уговор о јавној набавци извршава се у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Наручилац је обавезан да контролише извршење уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом⁷². Такође, наручилац је дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци⁷³.

Наручилац је дужан да у примени ЗЈН поступа на економичан и ефикасан начин и да обезбеди да се поступак јавне набавке спроводи и уговор додели са што мање трошкова

⁷² Члан 154. ЗЈН

⁷³ Члан 41. ЗЈН

везаних за поступак и извршење јавне набавке⁷⁴. Стога је ефикасност потребна и у фази извршења уговора о јавној набавци, што подразумева обавезу наручиоца да прати реализацију уговора и предузима одговарајуће мере како би се уговор реализовао на начин и под условима из конкурсне документације. Остварењу начела економичности и ефикасности може да допринесе и интерна организација наручиоца у вези са обављањем послова јавних набавки, односно наручилац може ефикасније и неефикасније да користи своје ресурсе (нпр. кадровске)⁷⁵. С тим у вези је и обавеза да наручилац посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћење извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица)⁷⁶.

Школа није интерним актом уредила начин праћења извршења закључених уговора о јавним набавкама, квантитативни и квалитативни пријем предмета набавке, нити начин и поступак одређивања лица одговорних за праћење извршења уговора, нити ток документације. Није уређено ни поступање у случају утврђених одступања од фактурисаних цена, количина, карактеристика предмета набавке, и слично. Наведено је могло имати за последицу прибављање предмета набавке на начин који није у складу са уговореним условима.

Школа је образложила⁷⁷ да нема кадровске ни материјалне могућности да ангажује посебну службу или лице које би пратило извршење уговора. У наставку је образложено да је покушано да лица која исказују потребу за набавком прате извршење уговора. Тако је, на пример, код набавке материјала за одржавање хигијене једно лице требало да води посебну евиденцију набављене робе и прати њено трошење, уз усаглашавање података из рачуноводства). У наставку образложења је наведено да Школа према правилнику о критеријумима за финансирање за зграду од скоро 4.000 m² има једног извршиоца, „није реално очекивати да поред редовног обима посла“ наведено лице обавља и овај посао, а исто се односи и на административне раднике и као и на наставнике којима ови послови нису предвиђени систематизацијом радних места. „Управо због тога у Правилнику за јавне набавке у члану 73. није конкретно одређено лице за праћење извршења уговора већ се прибегло општој одредби“,.... Школа је у наставку појаснила да за уговоре потписане на период од годину дана на основу којих се набавка врши више пута у току године, лице из рачуноводства проверава стање у Главној књизи по добављачима на месечном нивоу и на тај начин прати извршење уговора.

Праћење извршења уговора о ЈН

Школа је као евиденције праћења закључених уговора о ЈН доставила картице конта (расхода) по закљученим уговорима.

Набавка радова на текућем одржавању зграде (ЈН 02/21) Уговором о јавној набавци радова-Радови на текућем одржавању зграде, бр. 69/2 од 9. августа 2021. године предвиђено је да се уз записник о примопредаји радова сачињава и коначни обрачун вредности изведених радова који врши комисија састављена од представника Школе и извођача радова, уз учешће надзорног органа (члан 16.).

Комисија је образована Решењем број: 59/1 од 15. септембра 2021. године, са задатком да изврши примопредају и коначни обрачун изведених радова и о истом сачини записник.

Записником о примопредаји радова бр. 65/4 од 16. септембра 2021. године констатовано је да су сви радови обухваћени техничком спецификацијом, а након отклањања уочених

⁷⁴ Члан 5. и 6. ЗЈН

⁷⁵ Коментар ЗЈН, страна 35

⁷⁶ Члан 49. став 2. ЗЈН

⁷⁷ у допису без броја од 30. августа 2023. године

недостатака (обрада ниша око утичница на трећем спрату, стављање каблова у каналице у учионици, постављање подне лајсне у кабинету и замена једнополног прекидача у ходнику на трећем спрату), изведени квалитетно, да нема више примедби и да се као такви предају инвеститору на коришћење, а да гарантни рок тече од дана примопредаје. Констатован је и датум почетка и датум завршетка радова.

Школа је за набавку радова по испостављеној Окончаној ситуацији 39/2021 од 1. октобра 2021. године извршила исплате у укупном износу од 21.001.472 динара.

Коначни обрачун за изведене радове од 16. септембра 2021. године, који је у Школи заведен под бројем 02/74 од 27. октобра 2023. године, достављен је у поступку ревизије.

Екскурзија ученика другог разреда (ЈН 03/21), студијско путовање четвртог разреда (ЈН 02/22), путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години (ЈН 03/22), екскурзија ученика првог разреда у школској 2022/2023. години (ЈН 04/22)

У документацији о набавци одређени су гратиси (1 ученик гратис на 21 плативих ученика, гратис за једног близанца (на једног који плаћа, други не плаћа, уколико путују оба близанца).

Увидом у достављену документацију, утврђено је да је Школа пратила извршење уговора о набавци услуга путовања/студијског путовања, а нарочито у погледу броја одобрених гратиса. Извештаје са реализованих путовања сачињавао је вођа пута, а усвајао Школски одбор.

Законом о основама система образовања и васпитања је прописано да Савет родитеља даје сагласност на програм и организовање екскурзије, односно наставе у природи и разматра извештај о њиховом остваривању⁷⁸.

Законом о средњем образовању и васпитању прописано је да школа планира извођење екскурзије на основу Програма екскурзије који је саставни део школског програма и годишњег програма рада школе, као и да се приликом извођења екскурзије нарочито мора водити рачуна о свим видовима заштите и безбедности ученика⁷⁹.

Правилник о организовању и остваривању екскурзије у средњој школи прописује да се екскурзија може реализовати уколико је савет родитеља дао сагласност на програм екскурзије. Истим правилником је уређено да програм екскурзије садржи: образовно-васпитне циљеве и задатке; садржаје којима се постављени циљеви остварују; планирани обухват ученика; носиоце предвиђених садржаја и активности; трајање, путне правце, техничку организацију, начин финансирања и друга питања од значаја за реализацију програма екскурзије⁸⁰.

Даље је Правилником уређено да се приликом припреме предлога одлуке о додели уговора комисија води прописаним критеријумима, посебно водећи рачуна о квалитету програма путовања, цени, условима целодневне бриге о ученицима и условима плаћања⁸¹.

Школа се изјаснила⁸² да накнаду за целодневну бригу о ученицима за екскурзије спроведене у поступцима ЈН у 2021. и 2022. години наставном особљу и вођи пута исплаћује туристичка агенција. У документацији о набавци је, у техничким спецификацијама свих поступака, назначен износ накнаде за бригу о ученицима коју је потребно укључити у цену аранжмана.

Важећим позитивним прописима није уређено право на накнаду, начин утврђивања накнаде нити висина накнаде која се исплаћује наставницима на име целодневне бриге о ученицима за време трајања екскурзије.

⁷⁸ Члан 120.

⁷⁹ Члан 21.

⁸⁰ Члан 6.

⁸¹ Члан 11

⁸² Изјашњење Дел.број: 08-2071/1 од 26. септембра 2023. године

Налаз 3.2: Школа је у посматраном периоду измене уговора о јавној набавци радова на текућем одржавању зграде (ЈН 02/21) и набавке услуга екскурзија ученика другог разреда (ЈН 03/21) извршила на начин одређен у документацији о набавци и закљученим уговорима.

Наручилац може током трајања уговора о јавној набавци да измени уговор без спровођења поступка јавне набавке, ако су испоштоване одредбе Закона о јавним набавкама⁸³ које уређују ову област. Прописани начини измене уговора о јавној набавци могу се односити на: измене по основу уговорних одредаба, измене у погледу додатних добара, услуга и радова, измене услед непредвиђених околности; промене уговорне стране; повећање обима набавке и замене подизвођача.

Школа је измену уговора о јавним набавкама уредила члановима 74-79. Правилника о ЈН, на исти начин како је уређено одредбама ЗЈН.

Набавка радова на текућем одржавању зграде (ЈН 02/21) Школа је са групом понуђача „Lux inženjering“ д.о.о., Београд и „Instal Teh“ д.о.о., Београд закључила Анекс број 1 уговора о јавној набавци радова, бр. 69/3 од 10. септембра 2021. године.

Првобитно уговорена вредност радова од 15.838.346 динара без ПДВ-а, односно 19.006.015 динара са ПДВ-ом повећана је на 17.506.527 динара без ПДВ-а, односно 21.007.832 динара са ПДВ-ом. Истим анексом рок извођења радова је продужен до 15. септембра 2021. године.

Чланом 14. првобитног уговора предвиђено је да извођач може, уз сагласност одговорног лица Наручиоца и надзорног органа, извести хитне непредвиђене радове, уколико је њихово извођење нужно за стабилност објекта или за спречавање штете, а изазвани су променом тла, појавом воде или другим ванредним и неочекиваним догађајима, који се нису могли предвидети у току израде пројектне документације. Истим чланом уређена је обавеза извођача и стручног надзора да истог дана када наступе околности из става 1, о томе обавесте Наручиоца.

Рок за извођење радова, уговорено је чланом 5. истог уговора, продужава се по анексу закљученом на основу писаних захтева извођача поднетог у року од два дана да дана сазнања за околност, а најкасније 10 дана пре истека коначног рока за завршетак радова.

Извођач радова је Школи доставио допис број: 17/08/2021 од 17. августа 2021. године (оверен од стране надзорног органа) са описом стања након извршеног прегледа и предлогом санације. Школи је достављен Предлог надзорног органа за непредвиђене и накнадне радове, број: 07/09/2021 од 8. септембра 2021. године, којим је предложено закључење анекса уговора и продужење рока за извођење радова (до 15. септембра), при чему ће вредност непредвиђених и накнадних радова бити утврђена након достављеног предмера и предрачуна за непредвиђене и накнадне радове Извођача (који је у прилогу).

Измена уговора је извршена на уговорени начин.

Набавка услуга екскурзија ученика другог разреда (ЈН 03/21)

Уговором о извршењу услуге организације и реализације екскурзије ученика другог разреда, бр. 69/4 од 15. октобра 2021. године дефинисано је да се путовање реализује на релацији Београд-Крушедол-Сремски Карловци-Петроварадин-Суботица-Сомбор-Палић-Београд, у периоду од 25. до 27. октобра 2021. године.

Чланом 5. истог уговора утврђена је обавеза пружаоца услуге да пружи и реализује услуге према Програму путовања, да су утврђени рокови фиксни и да се не могу мењати без сагласности Школе, а у случају измене програма или делова програма путовања по налогу

⁸³ Члан 156-161. ЗЈН

Школе, Школа је дужна да пружаоца услуге обавести најкасније 10 дана пре дана отпочињања реализације екскурзије.

Школа је са пружаоцем услуге „Dunav MG Travel“ д.о.о., Београд закључила:

- Анекс број 1 Уговора о извршењу услуге организације и реализације екскурзије ученика другог разреда, бр. 69/5 од 18. октобра 2021. године којим је промењен период извођења екскурзије, од 1. до 3. новембра 2021. године и
- Анекс број 2 Уговора о извршењу услуге организације и реализације екскурзије ученика другог разреда, бр. 69/6 од 29. октобра 2021. године којим је промењен период извођења екскурзије, од 18. до 20. маја 2022. године.

Школа је у вези са закљученим анексима уговора доставила допис Министарства просвете, науке и технолошког развоја, број: 601-00-00031/1/2021-15 од 6. септембра 2021. године. Овим актом Школе су обавештене да, уколико су у оквиру годишњих планова рада предвиделе реализацију излета, екскурзија и наставе у природи у септембру, октобру и новембру 2021. године, непосредно пред реализацију путовања, најраније седам дана пре планираног датума поласка, обавезно контактирају надлежне заводе/институте за јавно здравље или Институт за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“ ради провере да ли се град/општина којој припада школа налази у тзв. зеленој зони и да ли се локације које ће бити посећене налазе у тзв. зеленој зони. Настава у природи, односно излети и екскурзије, назначено је у наставку, могу бити реализовани само ако се школа налази у тзв. зеленој зони и ако се локације на које се путује налазе у тзв. зеленој зони.

Министарство је основним и средњим школама доставило нови допис, број: 601-03-00033/37/2021-15 од 19. маја 2022. године. Школе су обавештене да је Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ припремио допис под називом Препоруке за извођење излета, екскурзија и других путовања ученика и деце у школама и предшколским колективима, којим се укудају одређена ограничења која су постојала у претходним препорукама. Према свему наведеном, назначено је у наставку, школе могу да организују и реализују екскурзије и наставу у природи у земљи и иностранству.

Електрична енергија (ЈН 01/22) Школа је са ЈП ЕПС, Београд закључила анексе уговора о продаји електричне енергије, због ситуације на тржишту енергената, а у вези са променама јединичних цена. Анексом бр. 67/1-4 од 26. септембра 2022. године (заведено код добављача 4. октобра 2022. године), одјављено је место примопредаје почев од 1. новембра 2022. године.

Налаз 3.3. Школа је спровела поступке набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН у складу са интерним актом којим је уредила ову област и није имала неспроведене поступке ЈН.

Одредбе ЗЈН не примењују се на набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн процењене вредности мање од 1.000.000 динара и набавку радова процењене вредности мање од 3.000.000 динара⁸⁴. У наведеном случају наручилац је у обавези да примењује начела ЗЈН на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

Изузеци од примене ЗЈН су: општи изузеци, уговори између повезаних субјеката, посебни изузеци за јавне наручиоце, уговори субвенционисани или суфинансирани од стране јавних наручилаца, посебни изузеци за секторске наручиоце, уговори између секторских наручилаца и повезаних друштава и уговори који се додељују заједничком подухвату (joint venture) или секторском наручиоцу који је саставни део заједничког подухвата и посебни изузеци за јавне набавке које имају одбрамбене или безбедносне аспекте⁸⁵.

Наручилац не може да одређује процењену вредност предмета јавне набавке на начин који има за циљ избегавање примене ЗЈН, нити у том циљу може да се врши подела предмета јавне набавке на више набавки⁸⁶.

Школа је интерним актом делимично уредила планирање и спровођење набавки на које се закон не примењује.

Чланом 31. Правилника о ЈН уређено је да Школа може донети годишњи план набавки на које се Закон не примењује, као и да се на израду плана набавки (на које се ЗЈН не примењује) сходно примењују одредбе истог интерног акта које се односе на израду ПЈН. Одређивање процењене вредности предмета набавке на коју се Закон не примењује, не може да се врши на начин који има за циљ избегавање примене Закона, нити у том циљу може да се врши подела предмета набавке на више набавки.

План набавки на које се Закон не примењује доноси директор⁸⁷ и не објављује се на Порталу јавних набавки⁸⁸.

Контролу ЈН и набавки на које се ЗЈН не примењује, односно одређених фаза у спровођењу јавних набавки, спроводи директор⁸⁹.

Чланом 30. Правилника о ЈН уређено је да набавка не сме да буде обликована са намером избегавања примене Закона или избегавања примене одговарајуће врсте поступка ЈН или са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или у неповољнији положај.

Чланом 40. истог интерног акта уређено је да лице одређено као одговорно за сачињавање техничке спецификације подноси Захтев за покретање набавке на које се Закон не примењује лицу запосленом на пословима јавних набавки у временском року предвиђеним планом набавки на које се Закон не примењује, уколико је усвојен.

Лице одређено као одговорно лице за сачињавање техничке спецификације подноси писани захтев одговорном лицу за спровођење поступка набавке на коју се Закон не примењује са предлогом техничке спецификације који се односи на предметну набавку. Садржина Захтева за покретање набавке на коју се Закон не примењује уређена је истим чланом Правилника о ЈН.

Одговорно лице након пријема захтева у писаној форми одобрава лицу запосленом на пословима ЈН спровођење таквог поступка⁹⁰.

⁸⁴ Члан 27. ЗЈН

⁸⁵ Чл. 11-21. ЗЈН

⁸⁶ Члан 29. ЗЈН

⁸⁷ члан 32. Правилника о ЈН

⁸⁸ члан 35. Правилника о ЈН

⁸⁹ Члан 12. Правилника о ЈН

Набавку чија процењена вредност није већа од прагова утврђених чланом 27. ЗЈН Школа може спровести по процедури предвиђеној за отворени поступак ЈН или на начин уређен Правилником о ЈН Школе⁹¹.

Поступак ових набавки покреће се доношењем Одлуке о спровођењу поступка, а спроводи Комисија за набавке на које се Закон не примењује, коју чине секретар и шеф рачуноводства⁹². Административно-финансијски референт је дужан да изврши испитивање тржишта, спречи постојање сукоба интереса, обезбеди конкуренцију и обезбеди да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене⁹³. На поступак набавки примењују се начела ЗЈН на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

Чланом 83. Правилника о ЈН уређено је:

- лице задужено за техничку спецификацију сачињава прецизну спецификацију добара, услуга или радова који се набављају у оквиру расположивих средстава за ту набавку,
- административно-финансијски референт сачињава позив за подношење понуде који доставља потенцијалним понуђачима путем електронске поште, факса или поште,
- позив за подношење понуде посебно садржи спецификацију и опис предмета набавке уз захтев да се у одређеном року достави цена и остали услови набавке који су од значаја за предметну набавку: рок плаћања, рок испоруке, период гаранције и слично,
- остављени рок мора бити примерен предмету набавке, мора бити познат контактираним понуђачима и не може бити краћи од три дана од дана слања позива за подношење понуде,
- кад год је могуће, контактирају се најмање три потенцијална понуђача, осим у оправданим случајевима, када се може контактирати и један потенцијални понуђач,

Истим чланом уређено је да након прибављања понуда, Комисија врши отварање понуда о чему сачињава записник и потписује изјаву о одсуству сукоба интереса. По завршеном отварању, у примереном року не краћем од 10 дана од отварања понуда, комисија врши стручну оцену понуда и предлаже одговорном лицу избор најповољнијег понуђача, а секретар сачињава предлог одлуке о додели наруџбенице или уговора.

Након доношења одлуке, секретар сачињава наруџбеницу или уговор који потписује директор или лице које он овласти⁹⁴.

О спроведеном поступку набавке на коју се Закон не примењује, Комисија има обавезу да сачини целокупни предмет са свим пратећим актима и доказима о начину спроведене набавке на коју се Закон не примењује⁹⁵.

Истраживање тржишта, у случају једноставних предмета набавки, доступних широком тржишту врши се претраживањем специјализованих огласа или интернет страница или сакупљањем јавно доступних података о добрима, услугама или радовима, о чему се обавезно сачињава службена белешка⁹⁶.

Увидом у узорковане поступке јавних набавки и набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује утврђено је да је Школа спровела поступке набавки чија је процењена вредност једнака или већа од прагова прописаних законом.

Поступци набавки на које се ЗЈН не примењује спроведени су на начин уређен интерним актом.

⁹⁰ члан 40. Правилника о ЈН

⁹¹ члан 81. Правилника о ЈН

⁹² члан 82. Правилника о ЈН

⁹³ Члан 82. Правилника о ЈН

⁹⁴ члан 83. Правилника о ЈН

⁹⁵ члан 84. Правилника о ЈН

⁹⁶ члан 85. Правилника о ЈН

У току 2021. године Школа је спровела 107, а у 2022. години 88 поступака набавки на које се ЗЈН не примењује. Поступке набавки без примене ЗЈН у које је извршен увид приказујемо у Прилогу 3 извештаја о ревизији.

1. Прилог 1-Методологија у поступку рада

Да бисмо одговорили на ревизијска питања, анализирали смо законодавни и институционални оквир и интерна акта субјекта ревизије у вези са организацијом послова:

1. јавних набавки и активностима планирања, спровођења поступка јавних набавки и извршења уговора о јавним набавкама и

2. набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН и активностима планирања, спровођења и извршења уговора/наруџбеница за набавке.

У поступку ревизије, анализирали смо набавке у свим фазама поступка, сагледавајући писане политике, процедуре, активности и друга интерна акта субјекта ревизије којима је уређена област јавних набавки, као и прикупљену документацију о спроведеним поступцима набавки. Такође смо анализирали организацију послова набавки код субјекта ревизије, као и овлашћења и одговорности запослених у поступцима јавних набавки.

Обавили смо интервјуе са представницима субјекта ревизије, како бисмо утврдили ризике, узроке и евентуалне последице у поступцима набавки, посебно у случајевима када су изостављене све неопходне активности субјекта ревизије у поступцима набавки.

Избор субјекта ревизије извршен је на основу развијене методологије избора субјекта ревизије и прикупљених података о набавкама од установа средњег образовања у фази планирања ревизије, а сходно утврђеним критеријумима као што су: вредност и број закључених уговора о јавним набавкама у 2020/2021. години са Портала ЈН, као и остварен промет на рачунима школе у 2021/2022. години. Такође смо узели у обзир да ли је у претходним годинама вршена ревизија код појединих средњих школа и територијални распоред средњих школа у Републици Србији.

Како би имали уједначен приступ у ревидирању јавних набавки одабрали смо исту категорију субјекта ревизије, односно средње стручне школе (323 установе) чији је основни циљ оспособљавање младих да на професионалан и одговоран начин одговоре потребама тржишта рада и друштва у целини али и да задовоље своје личне потребе и амбиције.

Предлог за избор субјекта ревизије је извршен на основу следећих критеријума:

- 1) остварен промет на рачунима школе у 2022. години, из којег су изузети расходи за запослене,
- 2) вредност закључених уговора о јавним набавкама у 2021. и 2022. години,
- 3) број закључених уговора о јавним набавкама у 2021. и 2022. години,
- 4) спроведена ревизија у претходном периоду и
- 5) територијални распоред школа (АП Војводина, Град Београд, Централна Србија и АП Косово и Метохија).

Примењујући наведене критеријуме изабрали смо девет установа средњег образовања код којих смо испитали правилност и ефикасност поступака набавки, а једна од њих је и Друга економска школа, Београд.

2. Прилог 2– Ревидирани поступци ЈН

у динарима

2021. година																
Број ЈН	Предмет ЈН	Партије набавке		Процењена вредност без ПДВ-а	Назив добављача	Оквирни споразум			Уговор о ЈН				Анеке Уговора о ЈН		Извршено са ПДВ-ом	Разлика (уговорено-извршено)
		Број	Назив			Број и датум	Период важења	Вредност са ПДВ-ом	Број и датум	Период важења	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број и датум	Вредност са ПДВ-ом		
01/21	Електрична енергија*			1.084.000	ЈП ЕПС Београд				69/1 од 17.03.2021. (18.03.2021.)	01.04.2021 - 31.03.2022	није дата у уговору				1.285.469	
02/21	Радови на текућем одржавању зграде			17.526.000	Група понуђача "Lux inženjering" д.о.о., Београд и "Instal Teh" д.о.о., Београд				69/2 од 09.08.2021.	25 дана од увођења у посао	15.838.346	19.006.015	69/3 од 10.09.2021.	21.007.832	21.001.472	6.360
03/21	Екскурзије ученика другог разреда			4.000.000	"Dunav MG Travel" д.о.о., Београд	68/1 од 31.08.2021.	годину дана	3.440.800	69/4 од 15.10.2021.	до извршења обавеза		3.440.800	69/5 од 18.10.2021.	промена периода реализације	3.326.859	113.941
												69/6 од 29.10.2021.	промена периода реализације			
2022. година																
Број ЈН	Предмет ЈН	Партије набавке		Процењена вредност без ПДВ-а	Назив добављача	Оквирни споразум			Уговор о ЈН				Анеке Уговора о ЈН		Извршено са ПДВ-ом	Разлика (уговорено-извршено)
		Број	Назив			Број и датум	Период важења	Вредност са ПДВ-ом	Број и датум	Период важења	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број и датум	Вредност са ПДВ-ом		
01/22	Електрична енергија*			1.086.000	ЈП ЕПС Београд				67/1 од 16.03.2022. (21.03.2022.)	01.04.2022 - 31.03.2023	није дата у уговору		67/1-1 од 28.03.2022. (31.03.2022.)	промењена ЈЦ	1.353.636	
													67/1-2 од 17.06.2022. (21.06.2022.)	промењена ЈЦ		
													67/1-3 од 06.09.2022. (07.10.2022.)	промењена ЈЦ		
													67/1-4 од 26.09.2022. (04.10.2022.)	одјава места примопредаје		
													1084 од 28.12.2022. (05.01.2023.)	промењена ЈЦ		
02/22	Студијско путовање четвртог разреда			3.510.000	Dunav MG Travel д.о.о., Београд	66/1 од 19.04.2022.	годину дана	3.515.550	67/2 од 26.04.2022.	до извршења обавеза		2.139.900			2.058.190	81.710

03/22	Путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години	1	2. разред-Београд-Крушедол, Сремски Карловци-Петроварадин-Суботица-Сомбор-Палић-Београд	4.250.000	Dunav MG Travel д.о.о., Београд	66/2 од 05.07.2022.	годину дана		67/3 од 14.09.2022.	до извршења обавеза		4.113.550		3.930.970	182.580
	Путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години**	2	3. разред-Београд-Требиње-Београд	5.333.333	Dunav MG Travel д.о.о., Београд	66/3 од 05.07.2022.	годину дана		67/4 од 14.09.2022.	до извршења обавеза		2.525.600		2.536.914	-11.314
	Путовања другог, трећег и четвртог разреда у школској 2022/2023. години	3	4. разред-Београд-Olympic Beach-Вергина-Солун-Метеори-Игуменца-Крф-Београд	11.250.000	Dunav MG Travel д.о.о., Београд	66/4 од 05.07.2022.	годину дана		67/5 од 14.09.2022.	до извршења обавеза		7.731.000		7.379.770	351.230
04/22	Екскурзије ученика првог разреда у школској 2022/2023. години			4.250.000	Dunav MG Travel д.о.о., Београд	66/5 од 05.10.2022.	годину дана	4.068.700	67/6 од 26.10.2022.	до извршења обавеза		3.714.900		3.479.839	235.061

*Извршење по уговорима за електричну енергију дато је у износу са рачуна који обухвата трошкове испоручене електричне енергије и све остале трошкове исказане на рачуну.

** Поступак ЈН 03/22, Партија 2-Уговорена вредност приказана у табели је дата у закљученом уговору, за 80 плативих ученика, док је вредност понуде (за максимални број учесника од 250) износила 7.892.500 динара.

3. Прилог 3 – Ревидирани поступци без примене ЗЈН

у динарима

Редни број	Број набавке	Опис	Добављач	Прикупљене понуде	Уговор /наруџбеница	Уговорен износ са ПДВ-ом	Извршено плаћење
2021. година							
1	74/5	Угоститељске услуге и репрезентација	Ресторан Наш бoем Срећко 1 ПР Београд	3	80/5 од 25.1.2021.	489.500,00	499.910,00
2	74/16	Услуге сервисирања фотокопир апарата и штампача	СЗР Вiо Praxis ПР Земун	3	80/16 од 8.2.2021.	75.000,00	74.960,00
3	74/18	Канцеларијски материјал	Драле доо Београд	3	80/18 од 22.2.2021.	598.950,60	598.950,00
4	74/20	Канцеларијски материјал	Просветни преглед доо Београд	1	80/20 од 2.3.2021.	20.844,04	20.844,04
5	74/38	Канцеларијски материјал	Просветни преглед доо Београд	1	80/38 од 5.5.2021.	56.520,00	56.520,00
6	74/40	Услуге одржавања рачунара	СФРЈ Мрежа ПР Београд	3	80/40 од 21.6.2021.	360.000,00	360.000,00
7	74/46	Рачунарска опрема	Мистебо доо Београд	3	80/46 од 11.6.2021.	1.195.200,00	1.195.200,00
8	74/50	Израда аката из области безбедности на раду и противпожарне заштите	МД Пројект Институт доо Ниш	3	80/50 од 18.6.2021.	96.000,00	96.000,00
9	74/55	Материјал за посебне намене	Мистебо доо Београд	3	88/55 од 9.7.2021.	133.440,00	133.440,00
10	74/59	Канцеларијски материјал	Просветни преглед доо Београд	1	80/59 од 5.8.2021.	65.120,00	65.120,00
11	74/60	Осигурање ученика	АМС Осигурање а. д. о. Београд	6	80/60 од 16.11.2021.	302.000,00	302.000,00
12	74/63	Услуга вршења стручног надзора над извођењем радова на текућем одржавању зграде	БГ Техник Инжењеринг доо Београд	3	80/63 од 12.8.2021.	204.000,00	204.000,00
13	74/70	Генерално чишћење након радова	Glanc Cleaning ПР Београд	4	80/70 од 14.9.2021.	350.000,00	350.000,00
14	74/71	Услуге обезбеђења	Tim Security доо Београд	2	80/71 од 28.9.2021.	479,17 по сату	889.872,34
15	74/82	Материјал за посебне намене	Радекс-маркетинг доо Београд	3	80/82 од 20.10.2021.	215.280,00	215.280,00
16	74/88	Заштита од сунца за кабинете	СЗР Стиг ПР Београд	3	80/88 од 19.11.2021.	366.853,76	366.853,76
17	74/100	Поклони	Радекс-маркетинг доо Београд	3	80/100 од 15.12.2021.	204.991,20	204.991,20
18	74/103	Канцеларијски материјал	Просветни преглед доо Београд	1	80/103 од 15.12.2021.	6.168,00	6.168,00
Укупно 2021. година						4.644.346,77	5.640.109,34
2022. година							
1	49/2	Потрошни материјал	Горсал доо Београд	2	56/2 од 10.2.2022.	27.654,36	27.654,36
2	49/3	Угоститељске услуге и репрезентација	Ресторан Наш бoем Срећко 1 ПР Београд	3	56/3 од 17.2.2022.	489.690,00	382.840,00
3	49/9	Услуге одржавања рачунара	Via Log доо Београд	3	56/9 од 28.2.2022.	21.240,00 месечно	127.440,00
4	49/13	Материјал за посебне намене	Радекс-маркетинг доо Београд	2	56/13 од 10.3.2022.	30.222,60	30.222,60
5	49/19	Канцеларијски материјал	Драле доо Београд	3	56/19 од 15.3.2022.	399.155,40	329.365,50
6	49/22	Производи за одржавање хигијене	ГТ хемија доо Београд	3	56/22 од 21.3.2022.	199.998,24	221.209,08
7	49/25	Канцеларијски материјал	Просветни преглед доо Београд	1	56/25 од 22.3.2022.	9.810,01	9.810,01
8	49/33	Материјал за спорт	Ђак доо Београд	1	56/33 од 31.3.2022.	68.848,00	68.848,00
9	49/42	Одржавање софтвера	СФРЈ Мрежа ПР Београд	3	56/42 од 23.5.2022.	45.000,00 месечно	495.000,00
10	49/44	Материјал за посебне намене	Драле доо Београд	1	56/44 од 23.5.2022.	43.092,00	43.092,00
11	49/52	Потрошни материјал	Горсал доо Београд	3	56/52 од 9.6.2022.	38.174,28	38.174,28
12	49/57	Радови: школска ограда у дворишту	Калије и системи ПР Београд	3	56/57 од 27.6.2022.	979.000,00	979.000,01

Редни број	Број набавке	Опис	Добављач	Прикупљене понуде	Уговор /наруџбеница	Уговорен износ са ПДВ-ом	Извршено плаћење
13	49/58	Услуге обезбеђења	Гарда доо Београд	2	56/58 од 22.8.2022.	504,00 по сату	1.205.064,00
14	49/65	Осигурање ученика	АМС Осигурање а. д. о. Београд	3	56/65 од 17.11.2022.	429.100,00	429.100,00
15	49/68	Материјал за посебне намене	Радекс-маркетинг доо Београд	3	56/68 од 18.9.2022. године	51.300,00	51.300,00
16	49/69	Материјал за посебне намене	BC Group Computers доо Београд	2	56/69 од 18.9.2022.	23.372,00	23.372,00
17	49/71	Материјал за посебне намене	BC Group Computers доо Београд	3	56/71 од 1.10.2022.	17.016,00	17.016,00
18	49/74	Рачунарска опрема	Мистебо доо Београд	3	56/74 од 1.12.2022.	1.137.600,00	1.137.600,00
Укупно 2022. година						4.010.776,89	5.616.107,84